

§§70-110

Sammanträdesprotokoll för Regionfullmäktige

Plats och tid: onsdag 17 juni 2026 klockan 09:00-18.00 2026 i Kunskapsgallerians aula, S:t Larsgatan 44, Linköping.

Närvarande

- 1 Fredrik Sjöstrand (M)
- 2 Matilda Ekeblad (M)
- 3 Helena Persdotter (M) **ersätter** Andrea Corina Bernicu (M)
- 4 Ralf Holmér (M)
- 5 Oscar Strömblad (M)
- 6 Jacob Cernvall (M)
- 7 Tommy Ählström (M)
- 8 Tommy Aarna **ersätter** Suada Tolic (M)
- 9 Marie Morell (M)
- 10 Lars Ahlm (M)
- 11 Eva Cox **ersätter** Emil Steen (M)
- 12 Daniel Flodin (M) **ersätter** Eva Hermansson (M)
- 13 Jan Owe-Larsson (M)
- 14 Jörgen Rundgren (M)
- 15 Mia Landell (M)
- 16 Anna Nilsson (M)
- 17 Anwar Samuelsson (M)
- 18 Annette Olsson (M)
- 19 Viola Ingvarsson (M)
- 20 Tobias Eriksson (M)
- 21 Bert Egnell (M)
- 22 Ritha Andersson (M) **ersätter** Helen Albrektsson (M)
- 23 Lena Micko (S)
- 24 Niklas Nåbo (S)
- 25 Rebecka Hägg (S)
- 26 Martin Tollén (S)
- 27 Ellen Aguirre (S)
- 28 Nicklas Andersson (S)
- 29 Alma Basic (S)
- 30 Peter Hermansson (S)
- 31 Fia Storkull (S)
- 32 Ghassan Al-Janabi (S)
- 33 Jessika Lindström (S)

- 34 Kaisa Karro (S)
- 35 Pia Dingsten (S) **ersätter** Mattias Ottosson (S)
- 36 Eva Pedersen (S) §§ 70–87
- 36 Eldina Melez (S) **ersätter** Eva Pedersen (S) från §§ 88–110
- 37 Klas Corbelius (S) §§ 70- 100
- 37 Gunnel Jarneus (S) **ersätter** Klas Corbelius (S) §§ 101–110
- 38 Ann-Charlotte Wiberg (S)
- 39 Linus Emmoth (S)
- 40 Torbjörn Mellgren (S) **ersätter** Eva Edgren Vikmång (S)
- 41 David Ergül (S)
- 42 Christina Hasselrot (S)
- 43 Elisabet Edlund (S)
- 44 Jennifer Zijlat (S) **ersätter** Alexander Fröderberg (S)
- 45 Patrik Lindahl (S) **ersätter** Britt Olauson (S)
- 46 Jörgen Oskarsson (S)
- 47 Annsofi Ramevik (S)
- 48 Göran Fältgren (S)
- 49 Anna Johansson (S)
- 50 Torbjörn Holmqvist (S)
- 51 Ulrika Jeansson (S)
- 52 Renée Georgio (S)
- 53 Camilla Egberth (S)
- 54 Hans Elf (S)
- 55 Per Larsson (KD)
- 56 Birre Waern (KD)
- 57 Martin Zetterlund (KD)
- 58 Anders Eksmo (KD)
- 59 Elvira Wibeck (KD) §§ 70–73
- 59 Torbjörn Nibelius (KD) **ersätter** Elvira Wibeck (KD) §§ 74–110
- 60 Lena Käcker Johansson (KD)
- 61 Annicki Oscarsson (KD)
- 62 Kristin Andersson (KD)
- 63 Julie Tran (C)
- 64 Carola Andersson (C) **ersätter** Richard Kullberg (C)
- 65 Kerstin Sjöberg (C)
- 66 Jenny Elander Ek (C)
- 67 Birgitta Gunnarsson (C)
- 68 Emilie Gustavsson (C) **ersätter** Maria Persdotter (C) §§ 70–72
- 68 Sara Larsson (C) **ersätter** Maria Persdotter (C) §§ 74–110
- 69 Monika Broman (L)
- 70 Nils Babtist (L)

- 71 Alexander Höglund (L)
- 72 Gun Inger Andersson (L)
- 73 Margareta Fallsvik (L)
- 74 Daniel Egonsson (MP) **ersätter** Margareta Fransson (MP)
- 75 Catarina Engström (MP)
- 76 Linda Sundregård (MP)
- 77 Christoffer Jarnvall (SD) **ersätter** Joakim Gustafsson (SD)
- 78 Tom Pettersson (SD)
- 79 Wolldurf Temudjin Skallbom (SD) **ersätter** Gunnar Franzén (SD) §§ 70–101
Gunnar Franzén (SD) §§ 102–110
- 80 Patrik Westlund (SD)
- 81 Erik Johansson (SD)
- 82 Benny Sellborn (SD)
- 83 Jörgen Ring (SD) **ersätter** Susanna Lindvall (SD)
- 84 Gunilla Hellberg (SD)
- 85 Thomas Svensson (SD)
- 86 Richard Svensson (SD)
- 87 Jörgen Pettersson (SD)
- 88 Richard Oddson (SD) **ersätter** Mikael Eriksson (SD)
- 89 Björn Sandberg (SD)
- 90 Nathalie Pettersson (SD)
- 91 Helena Dössing (SD) **ersätter** Daniel Ringqvist (SD)
- 92 Irina Sedova (SD)
- 93 Jessica Eek (V)
- 94 Anders Lindh (V) **ersätter** Ibtisam Yusuf (V)
- 95 Jonas Söderlund (V) **ersätter** Elin Andersson (V)
- 96 Maja Engström (V)
- 97 Emil Broberg (V)
- 98 Tobias Holmberg (V)
- 99 Maj-Viol Axelius Thostrup (V)
- 100 Amy Berglund (V) **ersätter** Malin Öst (V)
- 101 Emir Ajanovic (V) **ersätter** Rolf Hansson (V) §§ 74–110

Justering

Ordförande Nils Babtist

Justerare Per Larsson

Justerare Rebecca Hägg

Sekreterare Karolina Andersson

Protokollet justeras med elektronisk signering. Justeringen tillkännages genom anslag på Region Östergötlands anslagstavla på webbplatsen regionostergotland.se.

Föredragningslista

§	Rubrik	Ärende	Sida
§ 70	Upprop Val av justerare tillika rösträknare		7
§ 71	Föredragningslistan		8
§ 72	Program för god ekonomisk hushållning	2026/5739	9 - 10
§ 73	Treårsbudget 2027-2029	2026/5977	11 - 13
§ 74	Kommunalförbundet Skandionkliniken - Plan för verksamhet och ekonomi 2027 samt plan för ekonomi 2028-2029	2026/4572	14
§ 75	Reviderat reglemente för Region Östergötland	2026/6275	15 - 16
§ 76	Arvodesbestämmelser för förtroendevalda i Region Östergötland under perioden 2027-2030	2026/6280	17 - 18
§ 77	Revidering av samverkansavtal avseende verksamheten i Mälardalstrafik Aktiebolag	2025/13194	19 - 20
§ 78	Revidering av länstransportplan 2026-2037	2024/7498	21 - 24
§ 79	Revisionsberättelse för Samordningsförbundet Centrala år 2025	2026/5246	25
§ 80	Revisionsberättelse för Samordningsförbundet Västra 2025	2026/6852	26
§ 81	Säkerhets- och beredskapspolicy för Region Östergötland	2026/4941	27
§ 82	Kommunikationspolicy för Region Östergötland	2026/5167	28
§ 83	Chef- och medarbetarpolicy för Region Östergötland	2026/5003	29
§ 84	Ägardirektiv TvNo Textilservice AB 2026	2026/3639	30
§ 85	Svar på revisionsrapport Granskning av god ekonomisk hushållning 2025	2026/4153	31
§ 86	Svar på revisionsrapport Granskning av utomlänsvård	2025/11810	32 - 34
§ 87	Svar på revisionsrapport - Granskning av årsredovisning 2025 Region Östergötland	2026/4155	35
§ 88	Svar på motion Inför organiserad bröstcancer-testning för kvinnor över 74 år i Östergötland	2025/9704	36 - 38
§ 89	Sammanträdesdagar för regionfullmäktige 2027	2026/6119	39
§ 90	Anmälan av revisionsrapport - Granskning av ätstörningsvården 2026	2026/5890	40
§ 91	Revisionsrapport Granskning av synpunkter och klagomålshantering 2026	2026/7022	41
§ 92	Revisionsrapport Granskning av verkställighet av fullmäktiges beslut 2026	2026/7023	42
§ 93	Anmälan av medborgarförslag Gratis kollektivtrafik till vårdbesök	2026/5955	43
§ 94	Interpellation V - Hur säkerställs patientsäkerheten när IVPA-verksamheten begränsas?	2026/4981	44 - 46
§ 95	Interpellation C - Angående Ostlänken	2026/5572	47 - 49
§ 96	Interpellation S - Ostlänken – vad händer nu?	2026/5573	50 - 52

§ 97	Interpellation V - Hur avser majoriteten åtgärda bristerna inom ätstörningsvården?	2026/5923	53 - 55
§ 98	Interpellation S - Var det fel att begränsa färdtjänsten?	2026/6107	56 - 58
§ 99	Interpellation C - Angående tillgängligheten BUP	2026/6394	59 - 60
§ 100	Interpellation S - Är vårdval verkligen rätt modell för att klara östgötarnas behov av hörselvård?	2026/6474	61 - 63
§ 101	Interpellation S - Konsekvenser av beslutet om Ostlänken	2026/6476	64 - 66
§ 102	Interpellation S - Varför bryr ni er inte om personalens sjukskrivningar?	2026/6478	67 - 69
§ 103	Interpellation C - Angående kollektivtrafik till anstalten Skenäs på Vikbolandet	2026/6521	70 - 71
§ 104	Interpellation C - Vad hände med allmänläkares utbildningsdagar?	2026/6550	72 - 74
§ 105	Avsägelser		75
§ 106	Fyllnadsval		76
§ 107	Meddelanden och handlingar för kännedom		77
§ 108	Motion Ta fram en regional kompetensförsörjningsstrategi för psykologer	2026/7127	78
§ 109	Motion Stärk specialistutbildningen för psykologer i Region Östergötland	2026/7128	79
§ 110	Motion Psykologkompetens på samtliga vårdcentraler i Region Östergötland	2026/7129	80

§70

Upprop samt val av justerare tillika rösträknare

Regionfullmäktiges beslut

Uppropet fastställs. Per Larsson (KD) och Rebecka Hägg (S) utses att jämte ordförande justera dagens protokoll.

§71

Föredragningslistan

Regionfullmäktiges beslut

Ordförande presenterar föredragningslistan. Föredragningslistan fastställs enligt utskickat förslag med tillägg av tre inkomna motioner.

§72

Program för god ekonomisk hushållning

Dnr: RÖ 2026/5739

Regionfullmäktiges beslut

1. att fastställa Program för god ekonomisk hushållning inklusive bilagor.

Regionstyrelsens förslag till beslut

1. att fastställa Program för god ekonomisk hushållning inklusive bilagor.

Förslag till beslut på sammanträdet

Marie Morell (M) yrkar bifall till regionstyrelsens förslag.

Beskrivning av ärendet

Enligt kommunallagen ska regionfullmäktige besluta om riktlinjer för god ekonomisk hushållning. I Region Östergötland benämns detta mer långsiktiga ramverk från och med detta beslut för program.

God ekonomisk hushållning omfattar både ekonomiska mål och verksamhetsmål. I Region Östergötland innebär det att finansiella mål uppnås och att verksamhetens grunduppdrag och mål utvecklas i önskad riktning.

En översyn har gjorts av den nuvarande riktlinjen som beslutades hösten 2023, då regionen stod inför en stor omställning utifrån det ekonomiska läget. Det ekonomiska läget vad gäller att bromsa kostnadsutvecklingen har uppnåtts men för en stabilitet på både kort och lång sikt behöver målen ändras.

Inlägg

Emil Broberg (V) gör inlägg.

Protokollsanteckning

Samtliga tjänstgörande ledamöter och ersättare för Vänsterpartiet lämnar följande protokollsanteckning:

"Vänsterpartiet ser ett starkt eget kapital som viktigt för Region Östergötlands långsiktiga stabilitet och möjlighet att hantera framtida ekonomiska utmaningar.

Samtidigt ser vi problem med alltför långtgående och schablonmässiga procentuella överskottsmål. Den typen av ekonomisk styrning riskerar att göra ekonomin till ett

PROTOKOLL
Regionfullmäktige
2026-06-17

självändamål i stället för ett verktyg för att utveckla verksamheten. Regionens huvudsakliga uppgift är att ge invånarna en god och tillgänglig sjukvård samt bedriva övrig välfärdsverksamhet med hög kvalitet.

Vänsterpartiet delar bedömningen att regionen behöver stärka sitt egna kapital efter flera ekonomiskt svaga år. När regionen väl uppnått en stabil och långsiktigt hållbar ekonomisk nivå bör dock fokus i första hand ligga på att återinvestera resurser i den egna verksamheten. Det gäller särskilt sjukvården, arbetsmiljön och kompetensförsörjningen. Ett stort eget kapital får aldrig bli ett mål i sig samtidigt som vårdköer växer, arbetsmiljön försämras och invånarnas behov ökar. Ekonomisk hushållning måste ytterst handla om att använda resurserna på ett sätt som långsiktigt stärker välfärden och förbättrar vården för östgötarna.

Vänsterpartiet har därför inget eget yrkande i ärendet men vill lämna denna protokollsanteckning.”

§73

Treårsbudget 2027-2029

Dnr: RÖ 2026/5977

Regionfullmäktiges beslut

1. att anta Treårsbudget för 2027–2029,
2. att fastställa ekonomiska ramar för regionstyrelsen, hälso- och sjukvårdsnämnden, trafik- och samhällsplaneringsnämnden samt regionutvecklingsnämnden 2027–2029 enligt bilaga 2
3. att uppdra till regionstyrelsen, hälso- och sjukvårdsnämnden, trafik- och samhällsplaneringsnämnden samt regionutvecklingsnämnden att utifrån sina ansvarsområden och uppdrag utarbeta årsplaner med budget för 2027 i enlighet med denna treårsbudget
4. att i enlighet med fullmäktiges presidiums förslag fastställa budgeten för regionens revisorer till 13 146 000 kronor (2027 års nivå), samt
5. att fastställa skattesatsen för 2027 till 11,55 kronor per skattekrona.

Regionstyrelsens förslag till beslut

1. att anta Treårsbudget för 2027–2029,
2. att fastställa ekonomiska ramar för regionstyrelsen, hälso- och sjukvårdsnämnden, trafik- och samhällsplaneringsnämnden samt regionutvecklingsnämnden 2027–2029 enligt bilaga 2
3. att uppdra till regionstyrelsen, hälso- och sjukvårdsnämnden, trafik- och samhällsplaneringsnämnden samt regionutvecklingsnämnden att utifrån sina ansvarsområden och uppdrag utarbeta årsplaner med budget för 2027 i enlighet med denna treårsbudget
4. att i enlighet med fullmäktiges presidiums förslag fastställa budgeten för regionens revisorer till 13 146 000 kronor (2027 års nivå), samt
5. att fastställa skattesatsen för 2027 till 11,55 kronor per skattekrona.

Förslag till beslut på sammanträdet

Marie Morell (M), Richard Svensson (SD), Per Larsson (KD), Annicki Oscarsson (KD), Fredrik Sjöstrand (M), Jan Owe-Larsson (M), Annette Olsson (M), Oscar Strömblad (M), Jacob Cernvall (M), Tommy Ählström (M), Erik Johansson (SD), Anders Eksmo (KD), Jörgen Rundgren (M), Gunilla Hellberg (SD), Tobias Eriksson (M), Martin Zetterlund (KD), Gun-Inger Andersson (L), och Lena Käcker- Johansson (KD) yrkar bifall till regionstyrelsens förslag till beslut.

Kaisa Karro (S), Eva Pedersen (S), Annsofi Ramevik (S), Lena Micko (S), Patrick Lindahl (S), Ellen Aquirre (S), Niklas Nåbo (S), Klas Corbelius (S), Linus Emmoth(S) och Martin Tollén (S) yrkar bifall till Socialdemokraternas förslag till Treårsbudget 2027–2029.

Julie Tran (C), Kerstin Sjöberg (C) och Jenny Elander Ek (C) yrkar bifall till Centerpartiets förslag till Treårsbudget 2027–2029.

Emil Broberg (V), Tobias Holmberg (V) och Jessika Eek (V) yrkar bifall till Vänsterpartiets förslag till Treårsbudget 2027–2029.

Catarina Engström (MP) yrkar bifall till bifall till Miljöpartiets förslag till Treårsbudget 2027–2029.

Beslutsgång

Ordförande föreslår följande beslutsgång:

De fem förslagen prövas mot varandra.

Förslaget till beslutsgång godkänns.

Ordföranden ställer regionstyrelsens förslag, Socialdemokraternas förslag, Vänsterpartiets förslag, Centerpartiets förslag och Miljöpartiets förslag under prövning och finner att regionstyrelsens förslag vinner bifall.

Reservationer

Samtliga tjänstgörande ledamöter och ersättare för Socialdemokraterna reserverar sig till förmån för Socialdemokraternas förslag till Treårsbudget 2027–2029.

Samtliga tjänstgörande ledamöter och ersättare för Vänsterpartiet reserverar sig till förmån Vänsterpartiets förslag till Treårsbudget 2027–2029.

Samtliga tjänstgörande ledamöter och ersättare för Centerpartiet reserverar sig till förmån Centerpartiets förslag till Treårsbudget 2027–2029.

Samtliga tjänstgörande ledamöter och ersättare för Miljöpartiet reserverar sig till förmån Miljöpartiets förslag till Treårsbudget 2027–2029.

Beskrivning av ärendet

Kommuner och regioner ska enligt kommunallagen varje år upprätta en budget för nästa kalenderår (budgetår). I budgeten ska skattesatsen och anslagen anges. Av budgeten ska det vidare framgå hur verksamheten ska finansieras och hur den ekonomiska ställningen beräknas vara vid budgetårets slut. Budgeten ska även innehålla en plan för verksamheten under budgetåret. Budgeten ska också innehålla en plan för ekonomin för en period av tre år. Treårsbudget är enligt Region Östergötlands reglemente det centrala dokumentet för styrningen av regionens verksamhet avseende inriktning och omfattning och är grunden för den årliga verksamhetsstyrningen. Treårsbudgeten innehåller mål, uppdrag, styrtal, budget, skattenivå och ramar för styrelse och nämnder.

Inlägg

Anna Nilsson (M), Björn Asserhed (L), Joakim Hörsing (MP), Patrik Westlund (SD) och Rina Blomberg (SD).

Protokollsanteckning

Samtliga tjänstgörande ledamöter och ersättare för Sverigedemokraterna lämnar följande protokollsanteckning:

”SD Region Östergötland ställer oss bakom budgeten som är framtagen av vårt parti i samverkan med Östgötasamverkan.

Det är en balanserad budget som framför allt tillför resurser till primärvården och psykiatri vilken är områden som prioriteras av Sverigedemokraterna. Under hela budgetprocessen har vi i våra överläggningar med Östgötasamverkan varit noga med att understryka behovet av att satsa på verksamheterna när regionens ekonomiska situation äntligen förbättrats.

Budgeten innehåller flera mångmiljonsatsningar varav merparten riktade mot primärvården, bland många viktiga satsningar har vi säkerställt att det tillförs ytterligare 30 miljoner kronor som är avsedda för att anställa fler ST-läkare. Vi gör även efterlängtat satsning på 34 miljoner kronor till psykiatri där 4 miljoner är särskilt avsatta för arbetet med våldsutsatta personer. Det är pengar som kommer göra stor skillnad för såväl invånarna som verksamheterna.

Utöver sjukvården görs en satsning på 7 miljoner kronor till den kommunöverskridande färdtjänsten. Den har tidigare varit begränsad och den begränsningen tar vi nu bort i budgeten vilket har varit en viktig fråga för SD Region Östergötland. Avslutningsvis lägger vi 2 miljoner kronor som en satsning till kulturen i Östergötland.

Det här är en balanserad budget som ser till helheten och som tar ansvar för medborgarna i Östergötland.”

§74

Kommunalförbundet Skandionkliniken - Plan för verksamhet och ekonomi 2027 samt plan för ekonomi 2028-2029

Dnr: RÖ 2026/4572

Regionfullmäktiges beslut

1. att godkänna förslaget till budgetram 2027 för Kommunalförbundet Skandionkliniken.

Regionstyrelsens förslag till beslut

1. att tillstyrka regionfullmäktige besluta att godkänns förslaget till budgetram 2027 för Kommunalförbundet Skandionkliniken.

Beskrivning av ärendet

Som medlem i Kommunalförbundet Skandionkliniken ska Region Östergötland godkänna budgeten för kommande år samt den översiktliga budgeten för kommande treårsperiod. Bakgrund, tidsplaner och planering av verksamheten framgår av utkast till Plan för verksamhet och ekonomi 2027. En mer detaljerad budgetfördelning med plan för kommande år 2028–2029 fastställs av kommunförbundet under hösten.

Den fasta ersättningen/abonnemangsdelen står för 70 procent av Skandionkliniken fastställda kostnadsbudget från och med 2019. Abonnemangsinntäkterna föreslås öka med 4 310 tkr för verksamhetsåret 2027 i budgetförslaget, motsvarande 2,5 procent jämfört med föregående år och uppgår därmed till 176 714 tkr.

Region Östergötlands andel av abonnemangskostnaden för verksamhetsåret 2027 uppgår till cirka 7 881 tkr, beräknat efter regionens befolkningsandel 2025-12-31. Slutlig faktisk kostnad till år 2027 beräknas utifrån befolkningsmängd 2026-09-30. Utöver den fasta delen tillkommer rörlig kostnad för remitterade patienter.

§75

Reviderat reglemente för Region Östergötland

Dnr: RÖ 2026/6275

Regionfullmäktiges beslut

1. att godkänna Region Östergötlands reglemente från och med år 2027
2. att eventuella förändringar av reglementet ska beslutas av regionfullmäktige senast i december 2026.

Regionstyrelsens förslag till beslut

1. att godkänna Region Östergötlands reglemente från och med år 2027
2. att eventuella förändringar av reglementet ska beslutas av regionfullmäktige senast i december 2026.

Förslag till beslut på sammanträdet

Marie Morell (M) yrkar bifall till regionstyrelsens förslag

Beskrivning av ärendet

Inför varje ny mandatperiod ses den politiska ledningen och styrningen över i syfte att vara effektiv och anpassad för förändringar i omvärld samt för Region Östergötland aktuella frågor. Utifrån beslut från Regionstyrelsens RÖ 2024/11296 har en översyn genomförts utifrån ett antal områden. Som en del i översynen har enkät skickats ut till ledamöter i nämnder och beredningar, och en omvärldspaning har genomförts.

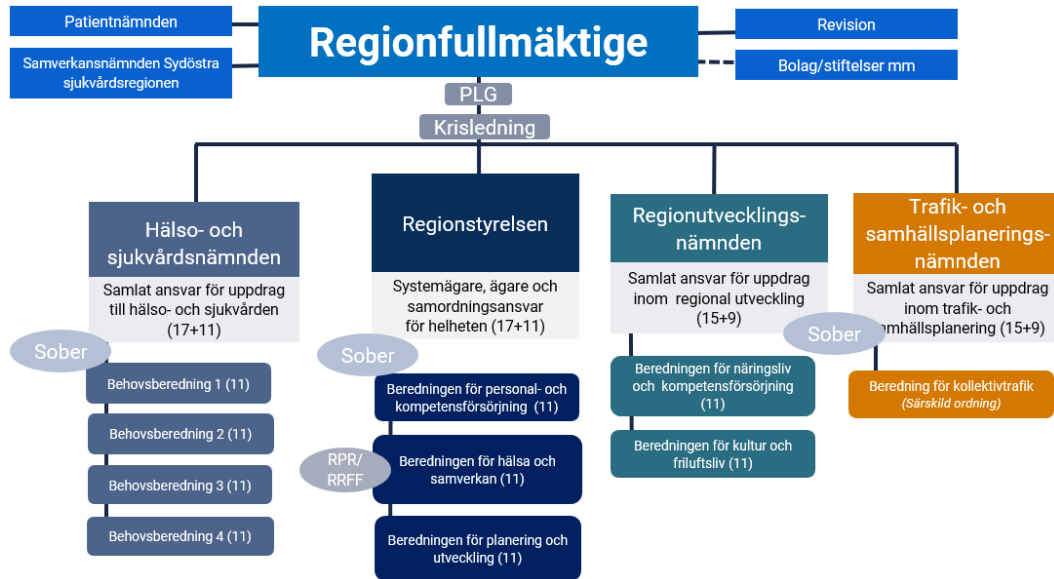
I uppdaterat Reglemente för Region Östergötlands inkluderas justeringar utifrån översynen.

Förutom vissa struktur- och formaliarelaterade justeringar innebär förändringarna primärt:

- Tydliggörande av regionstyrelsens roll som systemägare.
- En övergång från beställar-/utförarmodell till uppdragstyrning.
- Tydliggörande av nämndernas roll som uppdragsnämnder inkluderat ett större helhetsperspektiv hälso- och sjukvårdsnämndens uppdrag till vårdverksamheter.
- Förändring av ansvarsområden mellan regionutvecklingsnämnde och trafik- och samhällsplaneringsnämnden samt inrättande av gemensam samordningsberedning mellan nämnderna.
- Förändring av uppdrag och benämning för beredningarna under regionstyrelsen samt inrättande av beredning under trafik- och samhällsplaneringsnämnden.
- Tydliggörande av krisledningsnämndens sammansättning och ansvar.

PROTOKOLL
Regionfullmäktige
2026-06-17

I bild nedan ges en övergripande bild av den politiska organisationen

Reviderat reglemente föreslås träda i kraft 2027-01-01.

§76

Arvodesbestämmelser för förtroendevalda i Region Östergötland under perioden 2027-2030

Dnr: RÖ 2026/6280

Regionfullmäktiges beslut

1. Att fastställa "Arvodesbestämmelser för förtroendevalda i Region Östergötland för perioden 2027–2030".

Regionstyrelsens förslag till beslut

1. Att fastställa "Arvodesbestämmelser för förtroendevalda i Region Östergötland för perioden 2027–2030".

Förslag till beslut på sammanträdet

Marie Morell (M) yrkar på bifall till regionstyrelsens förslag till beslut.

Daniel Egonsson (MP) yrkar på bifall till regionstyrelsens förslag till beslut.

Emil Broberg (V) lämnar följande yrkande:

"Vänsterpartiet yrkar avslag på skrivningen om förmånsbilar för regionråd och oppositionsråd. Regionen ska prioritera hållbara resor och kollektivtrafik framför bilförmåner och vi anser att årskort i Östgötatrafiken väl förslår resebehovet för regionråd och oppositionsråd. I övrigt accepterar Vänsterpartiet den kompromiss som förhandlats fram kring arvodesbestämmelserna för perioden 2027–2030."

Beslutsgång

Ordförande föreslår följande beslutsgång:

Först provas Emil Brobergs ändringsyrkande.

Därefter provas regionstyrelsens förslag till beslut.

Beslutsgången godkänns.

Ordförande ställer Emil Brobergs ändringsyrkande och finner att det avslås.

Ordförande ställer regionstyrelsens förslag under prövning och finner att det bifalls.

Reservationer

Samtliga tjänstgörande ledamöter och ersättare för Vänsterpartiet reserverar sig till förmån för Emil Brobergs ändringsyrkande.

Beskrivning av ärendet

En översyn av arvoden inför den kommande mandatperioden har genomförts. Dels via den arvodeskommitté som tillsattes den 1 april 2026 av regionstyrelsen, samt av samtliga partiers gruppleddare i regionfullmäktige.

Arvodeskommittén lämnade den 19 maj en rapport till Politiska ledningsgruppen om sitt arbete, utifrån detta har sedan olika förslag till justeringar av arvoden för förtroendevalda diskuterats mellan gruppleddare. I sitt arbete har arvodeskommittén även gjort en omvärldsanalys av ersättningar i andra regioner och kommuner.

Ett uppdrag rörande en översyn av lönestruktur för politiska sekreterare har också givits till HR-direktör, med syfte att differentiera lönenivåerna för politiska sekreterare utifrån anställningstid.

Inför varje ny mandatperiod tas även ett beslut rörande bas- och gruppresurser fram för beslut i regionfullmäktige.

I samband med beslut om budget för regionstyrelsen ingår även budget för den politiska organisationen. I arbetet med arvoden har den så kallade förtroendetiden tagits bort, detta innebär att ett visst ekonomiskt utrymme jämfört med dagens budgetnivå har uppstått. Dessa reserveras tills vidare inom regionstyrelsen och kan vid behov användas för att stärka det politiska arbetet under mandatperioden. Det kan handla om att ge fler möjlighet att delta på utbildningar, prioritera särskilda frågor eller på andra sätt bidra till att utveckla den politiska styrningen inom Region Östergötland. Medlen ska användas så att både majoritet och opposition får del av dem.

Protokollsanteckning

Samtliga tjänstgörande ledamöter och ersättare för Miljöpartiet lämnar följande protokollsanteckning:

”Miljöpartiet anser att systemet med förmånsbilar är föråldrat och inte ändamålsenligt.

Förmånsbil för politiskt förtroendevalda är i dag en ovanlig förmån och föremål för återkommande diskussion. Vi hade därför helst sett att förmånsbilarna för de heltidsarvoderade politikerna i Region Östergötland avskaffades.

Flera regioner och kommuner har redan fasat ut förmånsbilar och i stället infört andra, mer moderna och kostnadseffektiva lösningar för att möjliggöra resor och möten med invånare inom ramen för det politiska uppdraget. Region Östergötland bör följa denna utveckling och se över alternativa former för mobilitet som bättre svarar mot dagens krav på hållbarhet, effektivitet och god hushållning med offentliga medel.”

§77

Beslut om reviderat samverkansavtal avseende verksamheten i Mälardalstrafik Aktiebolag

Dnr: RÖ 2025/13194

Regionfullmäktiges beslut

1. att ingå reviderat Samverkansavtal tillika aktieägaravtal och ägardirektiv avseende verksamheten i Mälardalstrafik Aktiebolag.
2. att tidigare fattat beslut avseende tilläggsavgifter och avrundningsregler inte längre ska gälla och överlåter dessa frågor till Mälardalstrafik Aktiebolag i enlighet med föreslagna revideringar i Samverkansavtalet.

Regionstyrelsens förslag till beslut

1. att ingå reviderat Samverkansavtal tillika aktieägaravtal och ägardirektiv avseende verksamheten i Mälardalstrafik Aktiebolag.
2. att tidigare fattat beslut avseende tilläggsavgifter och avrundningsregler inte längre ska gälla och överlåter dessa frågor till Mälardalstrafik Aktiebolag i enlighet med föreslagna revideringar i Samverkansavtalet.

Förslag till beslut på sammanträdet

Jan Owe-Larsson yrkar bifall till regionstyrelsens förslag till beslut.

Beskrivning av ärendet

Mälardalstrafik Aktiebolags ägare, Region Stockholm, Region Sörmland, Region Uppsala, Region Västmanland, Region Örebro Län samt Region Östergötland, samverkar genom bolaget om den storregionala tågtrafiken i Stockholm-Mälardalsregionen. Bolaget utgör den legala enhet genom vilken stora delar av ägarnas samverkan koordineras, beslutas och implementeras.

Den 17 december 2024 beslutades att ingå nytt Samverkansavtal tillika aktieägaravtal med avseende på ägarnas ägande i Bolaget.

En översyn av innevarande intäkts- och kostnadsfördelningsmodell initierades i början av året 2025.

Vid ägarrådets sammanträde den 15 december 2025 § 06, presenterade

Översynsgruppen förslag på revideringar och ändringar av fördelningsmodellen samt

PROTOKOLL
Regionfullmäktige
2026-06-17

presenterade förslag att revidera formalia i Samverkansavtalet, § 07. Ägarrådet godkände förslag på reviderad intäkts- och kostnadsfördelningsmodell. Samt att avsnitt 1.1.2 som behandlar Princip 2 – Återinföring av intäkter i Samverkansavtalets Bilaga 3 - justeras på så sätt att avsättningen till en särskild pott för lokal giltighet tas bort och att den schematiska bilden över fördelningsmodellen i Samverkansavtalets Bilaga 3 ersätts med en ny. Till följd av detta finns skäl att revidera Samverkansavtalet.

Ägarna föreslås att fatta beslut om att ingå reviderat Samverkansavtal tillika aktieägaravtal och ägardirektiv avseende verksamheten i Mälardalstrafik Aktiebolag. Samt att tidigare fattat beslut avseende tilläggsavgifter och avrundningsregler inte längre ska gälla och överlåter dessa frågor till Mälardalstrafik Aktiebolag i enlighet med föreslagna revideringar i Samverkansavtalet.

Under annars oförändrade förhållanden kommer Region Östergötland, genom den uppdaterade kostnadsfördelningen i det reviderade samverkansavtalet, beräknas erhålla en kostnadsreducering.

Nettokostnaden för beställd trafik finansieras inom trafik- och samhällsplaneringsnämndens budget.

Inlägg

Jan Owe-Larsson (M) gör inlägg.

§78

Revidering av länstransportplan 2026-2037

Dnr: RÖ 2024/7498

Regionfullmäktiges beslut

1. att anta Länstransportplan för Östergötland 2026–2037
2. att delegera till trafik- och samhällsplaneringsnämnden att besluta om smärre nödvändiga justeringar i Länstransportplan för Östergötland 2026–2037 under förutsättning att förutsättningarna för den gjorda miljökonsekvensbeskrivningen inte ändras påtagligt.
3. att delegera till trafik- och samhällsplaneringsnämnden att föra dialog och genomföra eventuella justeringar utifrån nya förutsättningar kopplat till Ostlänken.

Regionstyrelsens förslag till beslut

1. att anta Länstransportplan för Östergötland 2026–2037
2. att delegera till trafik- och samhällsplaneringsnämnden att besluta om smärre nödvändiga justeringar i Länstransportplan för Östergötland 2026–2037 under förutsättning att förutsättningarna för den gjorda miljökonsekvensbeskrivningen inte ändras påtagligt.
3. att delegera till trafik- och samhällsplaneringsnämnden att föra dialog och genomföra eventuella justeringar utifrån nya förutsättningar kopplat till Ostlänken.

Förslag till beslut på sammanträdet

Jan Owe-Larsson (M) yrkar på bifall till regionstyrelsens förslag till beslut.

Tobias Holmberg (V) yrkar på bifall till regionstyrelsens förslag till beslut.

Jenny Elander Ek (C) yrkar på bifall till regionstyrelsens förslag till beslut.

Beskrivning av ärendet

Länsplanerna för regional transportinfrastruktur regleras av förordning (1997:263) om länsplaner för regional transportinfrastruktur och ska enligt denna bidra till de transportpolitiska målen som riksdagen antog 2008. Länsplanen ska upprättas med hänsyn till de samlade transportbehoven inom en region.

PROTOKOLL
Regionfullmäktige
2026-06-17

Det övergripande målet för transportpolitiken är att säkerställa en samhällsekonomisk effektiv och långsiktigt hållbar transportförsörjning för medborgarna och näringslivet i hela landet. De transportpolitiska målen ställer således stora krav på utformningen och användningen av transportsystemet.

Den 3 oktober 2024 lämnade regeringen infrastrukturproposition Vägen till en pålitlig transportinfrastruktur – för att hela Sverige ska fungera 2024/25:28:TU16 till riksdagen som därefter fattade beslut i enlighet med regeringens förslag.

Därefter beslutade regeringen den 20 mars 2025 om uppdrag till Trafikverket att ta fram förslag till nationell plan för transportinfrastrukturen och möjlighet för länsplaneupprättarna att ta fram länsplaner för regional transportinfrastruktur (LI2025/00640).

Direktivet anger att "Länsplaneupprättarna ska redovisa sina planer senast den 20 januari 2026 till Regeringskansliet (Landsbygds- och infrastrukturdepartementet)". Östergötlands länstransportplan för perioden 2026–2037 var remitterad under perioden 5 september 2025 – 21 nov 2025. Totalt inkom 46 svar.

Den 20 januari 2026 tog Trafik och samhällsplaneringsnämnden beslut om att översända en remitterad och sammanställd version av Länstransportplan för Östergötland 2026–2037 till Regeringskansliet.

Beslut från regeringen rörande Ostlänken har tillkommit mellan beslutet i Trafik och samhällsplaneringsnämnden och beslut i regionstyrelsen. Det riskerar att påverka delar i länstransportplanen. Trafik och samhällsplaneringsnämnden får därför i uppdrag att tillsammans med Trafikverket och andra relevanta aktörer föra diskussioner och eventuellt göra justeringar i länstransportplanen.

Inlägg

Annsofi Ramevik (S) gör inlägg.

Protokollsanteckning

Ledamöter och tjänstgörande ersättare för Vänsterpartiet lämnar följande protokollsanteckning:

"Förslaget till Länstransportplan är ett välskrivet och pedagogiskt dokument. Det ger en tydlig bild av en i grunden komplex process, där såväl prioriteringar som bakomliggande bedömningar redovisas på ett transparent sätt. Planen omfattar samtliga delar av transportsystemet – järnväg, kollektivtrafik, cykel, gångtrafik och biltrafik – och ger en samlad bild av dagens system, identifierade svagheter i tåg- och trafiknätet samt den tänkta utvecklingen framåt för att skapa bättre funktion och framkomlighet.

Vänsterpartiet ställer sig i huvudsak positivt till förslaget om ny Länstransportplan.

Samtidigt vill vi tydligt lyfta klimatperspektivet. Vi instämmer i Länsstyrelsens remissyttrande om att processen och de samlade åtgärderna inte får innebära en för stor klimatpåverkan. Klimatperspektivet hade behövt integreras mer konsekvent och styrande redan i planens inledande prioriteringar, snarare än att i huvudsak beskrivas i efterhand.

Även om det finns en uttalad medvetenhet i planen om att de föreslagna åtgärderna påverkar klimat och miljö, stannar detta ofta vid ett konstaterande. Vi hade velat se en tydligare problematisering av den negativa miljö- och klimatpåverkan som planen också medför, liksom en mer offensiv redogörelse för hur denna påverkan ska minimeras. För Vänsterpartiet är det avgörande att transportplanering inte enbart utgår från framkomlighet och effektivitet, utan också från klimatmålenas nödvändighet och ansvar för kommande generationer.”

Ledamöter och tjänstgörande ersättare för Centerpartiet lämnar följande protokollsanteckning:

”När länstransportplanen 2022–2033 antogs beslutades att cykelstrategin skulle uppdateras och fördjupas, samt att en kartläggning av gång- och cykelstråk skulle göras. Nu när en ny länstransportplan ska antas, kan vi konstatera tre saker:

1. Ingen ny cykelstrategi har tagits fram. Vi frångår därför tidigare beslut i regionfullmäktige.
2. Prioriteringar för cykelvägar görs på oklara grunder, principer som inte är politiskt tagna.
3. Cykeltrafik är inte viktigt för det regionala styret (M, KD, L med stöd av SD).

Situationen väcker även en större principiell fråga. Om nu inte beslut tagna i regionens högsta beslutande församling följs, och politiska prioriteringar blir otydliga, så riskerar det att urholka demokratin. Det blir svårt för medborgarna att förstå vilka vägval som görs och varför.

Vidare anser Centerpartiet att Ostlänken måste byggas för att utveckla Östergötland. Den 28 april kom beskedet från Tidöregeringen att man avsåg frånga ett tidigare beslut kring Ostlänken. Under flera år har planering skett för att Ostlänken skulle genom Linköpings stad och att en ny station skulle byggas. Allt sådant som man planerat skjuts nu åt sidan, trots att det är viktigt för Östergötlands utveckling.

I övrigt hänvisas till vårt remissvar enligt nedan.

Centerpartiets remissvar på LTP

För Centerpartiet är det viktigt att Region Östergötland verkar för investeringar i vägar och övrig infrastruktur som länets invånare och näringsliv behöver för sin utveckling. Infrastrukturen är samhällets blodomlopp och en grundförutsättning för att människor ska kunna bo, leva och arbeta i hela regionen.

Följande utgångspunkter är därmed viktiga medskick till den slutliga versionen av länstransportplanen:

-Hela Östergötland ska ha möjlighet att utvecklas, vilket gör att enskilda vägar och mindre vägnät måste ges resurser för att säkerställa utveckling på landsbygden.

PROTOKOLL
Regionfullmäktige
2026-06-17

- Det är viktigt att i dialog med kommunerna säkerställa att de avsätter medel i sina investeringsplaner som går att samfinansiera med medel från länstransportplanen. Detta så att medel inte låses upp utan att sedan komma till användning.
- Möjlighet att cykla är en nyckel till en grönare, hälsosammare och mer tillgänglig framtid. Därför är det viktigt med åtgärder som främjar cykling till exempel cykelvägar samt säkra korsningar. Vi noterar att det bland bilagorna anges Region Östergötlands cykelplan. Denna bör antas politiskt, precis som övriga bilagor till planen.
- Framkomliga och attraktiva resecentrum och regionala omstigningspunkter möjliggör ökat resande med kollektivtrafik.
- Framkomlighet i städer är inte bara viktigt för att undvika köer utan också för ekonomisk tillväxt (varor levereras i tid och människor kan ta sig till och från jobbet vilket skapar större arbetsmarknadsregioner), bättre miljö och klimat (utsläppen minskar liksom buller och luftföroreningar).
- Skärgårdstrafiken är viktig för de som bor och vistas där. Det är förståeligt att riktlinjer kring hur hållplatserna (brygginfrastrukturen) ska vara utformade tas fram. Det måste dock finnas utrymme för att anpassa hållplatsinfrastrukturen så att för hårda krav inte ställs, krav som drabbar våra bofasta i skärgården. Att stiga av vid en brygga utformad i enlighet med antagna riktlinjer på andra sidan ön sett från den fastboendes fastighet är knappast lämpligt i alla årstider och väder då flesta öar saknar vägnät samt gatljus.
- En tillgänglig och väl använd kollektivtrafik är en förutsättning för att få ner utsläppen från transportsektorn och därmed nå Sverige och EU:s antagna mål på området. Avsatta medel för kollektivtrafik bör därför ligga på samma nivå som tidigare. ”

§79

Revisionsberättelse för Samordningsförbundet Centrala år 2025

Dnr: RÖ 2026/5246

Regionfullmäktiges beslut

1. att styrelsen och dess ledamöter i Samordningsförbundet Centrala beviljas ansvarsfrihet för verksamhetsåret 2025.

Jäv

Torbjörn Holmqvist (S), Peter Hermansson (S) och Wolldurf Skallbom (SD).

Beskrivning av ärendet

Samordningsförbundet Centrala har inkommit med Revisionsberättelse för år 2025.

Förbundets revisorer har granskat årsredovisning, räkenskaper och förvaltning.

Förbundets revisorer föreslår regionfullmäktige besluta att styrelsens ledamöter beviljas ansvarsfrihet för verksamhetsåret 2025.

§80

Revisionsberättelse för Samordningsförbundet Västra 2025

Dnr: RÖ 2026/6852

Regionfullmäktiges beslut

1. att styrelsen och dess ledamöter i Samordningsförbundet Västra beviljas ansvarsfrihet för verksamhetsåret 2025.

Jäv

Göran Fältgren (S), Renee Georgio (S), Anna Johansson (S) och Tobias Eriksson (M).

Beskrivning av ärendet

Samordningsförbundet Västra har inkommit med revisionsberättelse för år 2025.

Förbundets revisorer har granskat årsredovisning, räkenskaper och förvaltning. Förbundets revisorer föreslår regionfullmäktige besluta att styrelsens ledamöter beviljas ansvarsfrihet för verksamhetsåret 2025.

§81

Säkerhets- och beredskapspolicy för Region Östergötland

Dnr: RÖ 2026/4941

Regionfullmäktiges beslut

1. att anta Säkerhets- och beredskapspolicy för Region Östergötland.

Regionstyrelsens förslag till beslut

1. att anta Säkerhets- och beredskapspolicy för Region Östergötland.

Beskrivning av ärendet

Region Östergötlands verksamhet ska bedrivas med god säkerhet, stabilitet och kvalitet, såväl under normala förhållanden som vid kris och krig. Invånarna ska kunna förvänta sig att regionens verksamheter upprätthålls även vid svåra störningar och påfrestningar. Regionens säkerhets- och beredskapsarbete syftar till att ge medarbetare, patienter, studerande och andra en trygg och säker miljö. Säkerhets- och beredskapsarbetet ska vara en integrerad del i all verksamhet som bedrivs inom regionen och ett systematiskt arbete ska förebygga och begränsa negativa effekter av oönskade händelser som kan drabba personal, patienter och invånare. Regionens säkerhets- och beredskapsarbete innefattar störningar utmed hela hotskalan. Regionen ska genom ett systematiskt arbete förebygga och förbereda sig inför händelser som kan ske såväl i fredstid som under höjd beredskap. Säkerhets- och beredskapspolicyn redogör för Region Östergötlands övergripande principer och synsätt för säkerhets- och beredskapsarbetet. Policyn anger hur medarbetare och förtroendevalda ska förhålla sig till säkerhet- och beredskap i Region Östergötland samtidigt som den ger inriktning åt beslut och underliggande styrdokument inom området. Säkerhets- och beredskapspolicyn ersätter den tidigare beslutade säkerhetspolicyn. Ärendet är framskrivet av Region Östergötlands säkerhets och beredskapschef i dialog med regionens säkerhetsområden och regionledning. Utkast har presenterats för politiska ledningsgruppen med möjlighet till att lämna synpunkter.

§82

Kommunikationspolicy för Region Östergötland

Dnr: RÖ 2026/5167

Regionfullmäktiges beslut

1. att anta Kommunikationspolicy för Region Östergötland.

Regionstyrelsens förslag till beslut

1. att anta Kommunikationspolicy för Region Östergötland.

Beskrivning av ärendet

Kommunikation är en förutsättning för att invånarna ska få insyn i och kunskap om Region Östergötlands verksamhet, beslut och prioriteringar. Det är också väsentligt för patientens möjlighet att vara delaktig i sin egen vård. Kommunikation är vidare en avgörande del av organisationens ledning och styrning. Kommunikationspolicyn anger ramar och förhållningssätt till kommunikation i Region Östergötland. Den ger förtroendevalda, chefer och medarbetare övergripande vägledning i kommunikationsfrågor och syftar till att säkerställa en tydlig, enhetlig och professionell kommunikation som bidrar till att uppfylla Region Östergötlands mål. I kommunikationspolicyn tydliggörs principer, inriktning och ansvar för kommunikation. Framtagandet av kommunikationspolicyn är en konsekvens av ny dokumentstruktur i Region Östergötland, där behov identifierats att anta en policy som tydliggör principer och inriktning inom området.

§83

Chef- och medarbetarpolicy för Region Östergötland

Dnr: RÖ 2026/5003

Regionfullmäktiges beslut

1. att anta Chef- och medarbetarpolicy för Region Östergötland

Regionstyrelsens förslag till beslut

1. att anta Chef- och medarbetarpolicy för Region Östergötland

Beskrivning av ärendet

I treårsbudgeten 2026 – 2028 ges uppdrag att utarbeta en policy för chefs- och medarbetarskapet i Region Östergötland.

Ett ömsesidigt och väl fungerande samspel mellan chefer och medarbetare ger förutsättningar för att Region Östergötlands uppdrag, att skapa värde för invånare och patienter, ska lyckas både idag och i framtiden.

Chef- och medarbetarpolicy redogör för Region Östergötlands övergripande principer och synsätt för chefskap, ledarskap och medarbetarskap. Policyn ska utgöra en gemensam grund för ansvar, roller och förhållningssätt och därigenom bidra till goda resultat och en långsiktig hållbar utveckling av verksamheten. Policyn tydliggör vad Region Östergötland förväntar sig av chefer och medarbetare, oavsett verksamhet eller organisatorisk nivå.

§84

Ägardirektiv TvNo Textilservice AB 2026

Dnr: RÖ 2026/3639

Regionfullmäktiges beslut

1. att godkänna reviderat ägardirektiv för TvNo Textilservice AB
2. att beslutet gäller under förutsättning att Region Jönköpings län och Norrköpings kommun fattar motsvarande beslut

Regionstyrelsens förslag till beslut

1. att godkänna reviderat ägardirektiv för TvNo Textilservice AB
2. att beslutet gäller under förutsättning att Region Jönköpings län och Norrköpings kommun fattar motsvarande beslut

Beskrivning av ärendet

Ett förslag till reviderat ägardirektiv har tagits fram för TvNo Textilservice AB för att få med ansvarsfrågan utifrån civilt försvar.

I förslaget till reviderat ägardirektiv har avsnittet "Krav på bolagets verksamhet" justerats med ett tillägg avseende bolagets skyldigheter att enligt ansvarsprincipen bedriva och upprätthålla den samhällsviktiga verksamhet som bolaget utgör vid samhällsstörningar. I tillämpliga planer ska det definieras vilken grad av verksamhet som kan och ska bedrivas under kris, höjd beredskap och ytterst krig.

Tillägget i ägardirektivet lyder:

"TvNo har skyldighet att enligt ansvarsprincipen bedriva och upprätthålla den samhällsviktiga verksamhet som verksamheten utgör över hela skalan samhällsstörningar. Detta gäller såväl i vardagen som vid andra händelser, som särskild händelse, samhällsstörningar/kriser, extraordinära händelser, höjd beredskap eller krig. Vilken grad av verksamhet som kan och ska bedrivas under kris, höjd beredskap och ytterst krig ska definieras i tillämpliga planer. "

Ägardirektivet är i övrigt oförändrat jämfört med tidigare.

Ägardirektivet ska efter beslut av de tre ägarna överlämnas för att tas upp till beslut på en extra bolagsstämma hos TvNo Textilservice AB.

§85

Svar på revisionsrapport Granskning av god ekonomisk hushållning 2025

Dnr: RÖ 2026/4153

Regionfullmäktiges beslut

1. att lägga revisionsrapporten till handlingarna.

Regionstyrelsens förslag till beslut

1. att lägga revisionsrapporten till handlingarna.

Beskrivning av ärendet

Regionens revisorer har gett PwC i uppdrag att granska om resultaten i årsredovisningen 2025 är förenliga med de mål fullmäktige beslutat för god ekonomisk hushållning samt om resultatet är förenligt med balanskravet. Revisorerna ställer sig bakom PwC:s revisionsrapport och gör följande bedömning

- Resultatet är förenligt med fullmäktiges finansiella mål för god ekonomisk hushållning. Sju av åtta mål är uppfyllda. Årets resultat är +855 mnkr.
- Resultaten är delvis förenliga med fullmäktiges verksamhetsmål för god ekonomisk hushållning. Av uppdragen bedöms 73 % vara genomförda med tillfredsställande resultat. 53 % av styrtalen bedöms som uppnådda.
- Balanskravet uppfylls under 2025. Årets balanskravsresultat är +745 mnkr. Ackumulerat balanskravsresultat på -389 mnkr ska återställas senast 2027.

Regionledningskontorets kommentar:

Granskningen och revisionsrapporten föranleder inga vidare rekommendationer från revisionen och den bild och bedömning som ges av revisorerna överensstämmer med Regionledningskontorets bedömningar.

§86

Svar på revisionsrapport Granskning av utomlänsvård

Dnr: RÖ 2025/11810

Regionfullmäktiges beslut

1. att lägga revisionsrapporten till handlingarna.

Regionstyrelsens förslag till beslut

1. att lägga revisionsrapporten till handlingarna.

Beskrivning av ärendet

- Tydliggör i övergripande riktlinjer avseende remisskrav och remisshantering som ligger till grund som betalningsförbindelse för utomlänsvård. Detta för att säkerställa enhetliga rutiner.
- Säkerställ kontroller och ta del av gjorda kontroller av annan part avseende digital utomlänsvård.
- Regionstyrelsen behöver fortsatt säkerställa kontroll och uppföljning av ej DRG-satta vårdinsatser för att säkra regionens intäkter för utomlänsvård.
- Tydliggör budgeterade nivåer för köpt respektive såld utomlänsvård på styrelse, nämnd och produktionsenhetsnivå. Detta ger förutsättningar för stärkt uppföljning och analys.

Regionledningskontorets kommentarer:

Regionledningskontoret delar till viss del revisorernas slutsatser och nedan finns reflektioner på rapporten samt svar på revisorernas rekommendationer.

Region Östergötland har ett decentraliserat kostnadsansvar för köpt utomlänsvård.

Produktionsenheterna har kostnadsansvar för den remitterade vården (specialistvårdsremiss, valfrihetsremiss och vårdgarantiremiss). Hälso- och sjukvårdsnämnden har kostnadsansvar för den akuta vården utan remiss och primärvården inklusive digital utomlänsvård, samt klinikläkemedel förskrivna utomläns. Den nya patientlagen som trädde i kraft den 1 januari 2015 ger möjligheter för patienter att välja utförare av offentligt finansierad primärvård och öppen specialiserad vård i hela landet. Det innebär att inga remisser behöver utfärdas för denna vård och tills vidare är det hälso- och sjukvårdsnämnden som bär kostnaden för patienternas utökade valfrihet.

PROTOKOLL
Regionfullmäktige
2026-06-17

Regionledningskontoret kommer att uppdatera de riktlinjer som finns avseende remisskrav och remissshantering. Det finns idag inget övergripande dokument som sammanfattar de rutiner som finns för remitterande kliniker.

För närvarande är det Region Sörmland som har avtalsrelationer med de flesta aktörer som utför digital utomlänsvård. De ingår som underleverantörer i deras hälsoval (vårdcentralsverksamhet). Region Sörmland har uppdraget att kvalitetssäkra och kontrollera att de digitala besöken som utförs av deras avtalsparter och faktureras patienternas hemregioner. Region Östergötland behöver ha tillit till den region som fakturerar. Region Sörmland gör avtalsuppföljningar och denna finns att ta del av. Denna uppföljning kommer efterfrågas från hälso- och sjukvårdsnämnden vid delårsrapporter och årsbokslut.

SKR:s styrelse har beslutat om nya rekommendationer för ersättning av digital utomlänsvård i primärvården. I de uppdaterade rekommendationerna förtydligas att en digital vårdkontakt endast är ersättningsberättigad om den utgör kvalificerad sjukvård. Rekommendationerna tydliggör ett antal situationer där ersättning inte ska utgå. Det gäller bland annat digitala kontakter som enbart omfattar administrativa åtgärder, råd om egenvård eller hänvisning vidare utan att någon medicinsk bedömning görs. Syftet är att skapa gemensamma spelregler för regionerna och nätläkarbolagen. Dessa nya rekommendationer kan förändra marknaden framöver. SKR:s uppmaning till alla regioner är nu att tillämpa rekommendationerna och arbeta in i sina överenskommelser och regelböcker.

Regionledningskontoret kommer fortsätta säkerställa kontroller och uppföljning av ej DRG-satta vårdinsatser för att säkra regionens intäkter för utomlänsvård. För några år sedan uppmärksammades att det fanns ett problem med detta och att klinikerna missade att fakturera vårdinsatser. Regionledningskontoret skapade då en uppföljningsrapport och produktionsenheterna har arbetat med detta sedan dess. Detta problem har minskat markant till dags dato men behöver fortsätta att följas.

Varje produktionsenhet budgeterar de intäkter och kostnader som är relevanta för det kommande året och har ett helhetsansvar för den samlade ekonomin inom produktionsenheten. Det finns inte krav på budgetering av specifika konton. Avseende såld och köpt utomlänsvård så kan detta variera stort mellan åren.

En särskild uppföljning av hur köpt och såld vård utvecklats över tid kommer att göras i samband med kommande delårsrapporter.

Inlägg

Kaisa Karro (S)

Protokollsanteckning

Ledamöter och tjänstgörande ersättare för Socialdemokraterna lämnar följande protokollsanteckning:

PROTOKOLL
Regionfullmäktige
2026-06-17

”Vi socialdemokrater ser allvarligt på de brister som revisionen pekar på när det gäller kontrollen av utomlänsvården, inte minst den digitala utomlänsvården. Det är inte rimligt att regionen i så stor utsträckning hänvisar till andra aktörers kontroller när det gäller vård som faktureras Region Östergötland. När skattemedel används måste regionen ha en egen tillräckligt stark kontroll, uppföljning och insyn. Revisionens slutsats att den interna kontrollen inte är helt tillräcklig måste därför tas på stort allvar.

Granskningen bekräftar också de strukturella problem som finns med den privata nätläkarvården och den digitala utomlänsvården. Ett system där patienter möter privata digitala vårdaktörer som utgår ifrån andra regioner, medan kostnaden bärs av hemregionen, riskerar att bli både kostnadsdrivande och svårstyrt. Det försvårar arbetet med kontinuitet och behovsstyrning.

Vår utgångspunkt är att digital vård ska utvecklas som en del av den offentligt styrda vården. Inte som en marknad där ansvar, kostnader och uppföljning flyttas mellan olika aktörer och regioner. Den kostnadsdrivande privata nätläkarvården och den digitala utomlänsvården behöver avskaffas. I stället bör den digitala vården samlas i offentlig regi. Nationellt vill vi se en gemensam nätläkartjänst via 1177, där digital och fysisk vård hålls ihop i en sammanhållen struktur.

Revisionens iakttagelser visar på brister som behöver tas omhand. Det räcker inte att bara beakta rapporten i det fortsatta arbetet. Det krävs ett tydligt politiskt ansvarstagande för att minska beroendet av en modell som både driver kostnader och försvårar styrningen av vården.”

§87

Svar på revisionsrapport - Granskning av årsredovisning 2025 Region Östergötland

Dnr: RÖ 2026/4155

Regionfullmäktiges beslut

1. att lägga revisionsrapporten till handlingarna.

Regionstyrelsens förslag till beslut

1. att lägga revisionsrapporten till handlingarna.

Beskrivning av ärendet

Regionens revisorer har gett PwC i uppdrag att granska om regionens årsredovisning för 2025. Revisorerna har tagit del av den auktoriserade revisorns yttrande som sammanfattar granskningen. Nedanstående framgår av yttrandet:

Enligt sakkunnigs yttrande har årsredovisningens balansräkning, resultaträkning, kassaflödesanalys samt noter upprättats i enlighet med lagen om kommunal bokföring och redovisning (LKBR) och ger en i alla väsentliga avseenden rättvisande bild av regionens finansiella ställning vid årets utgång och av dess finansiella resultat och kassaflöde för året.

Revisionen bedömer, med stöd av ovanstående, att årsredovisningen i allt väsentligt lämnar upplysningar om verksamhetens resultat och den ekonomiska ställningen.

Regionledningskontorets kommentar:

Regionledningskontoret har inga kommentarer utan föreslår att ärendet läggs till handlingarna.

§88

Svar på motion Inför organiserad bröstcancer-testning för kvinnor över 74 år i Östergötland

Dnr: RÖ 2025/9704

Regionfullmäktiges beslut

1. Att anse motionen besvarad.

Regionstyrelsens förslag till beslut

1. Att anse motionen besvarad.

Förslag till beslut på sammanträdet

Jessika Eek (V) yrkar på bifall till motionen.

Marie Morell (M) yrkar på bifall till regionstyrelsens förslag till beslut.

Catarina Engström (MP) yrkar på avslag på motionen.

Maj-Viol Axelius Thorstrup (V) yrkar på bifall till motionen.

Beslutsgång

Ordförande finner att det är tre förslag till beslut:
regionstyrelsens förslag, Jessika Eek och Maj- Viol Axelius Thorstrups förslag samt Catarina Engströms förslag.

Ordförande föreslår följande beslutsgång:

De tre förslagen prövas mot varandra.

Förslaget till beslutsgång godkänns.

Ordförande ställer regionstyrelsens förslag, Jessika Eek och Maj-Viol Axelius Thorstrups förslag och Catarina Engströms förslag under prövning och finner att regionstyrelsens förslag vinner bifall.

Reservationer

Samtliga tjänstgörande ledamöter och ersättare för Vänsterpartiet reserverar sig i beslutet.

Beskrivning av ärendet

Motionären föreslår att Region Östergötland ska införa organiserad bröstcancer-testning för kvinnor som fyllt 74 år och att denna testning utformas i linje med den pågående prostatacancer-testningen. Det är en viktig fråga som lyfts och som i grunden handlar om något mycket centralt – att bröstcancer ska upptäckas i tid och att så många som möjligt ska få en jämlik och effektiv vård. Det finns få besked som förändrar livet så snabbt som ett cancerbesked. Just därför är tidig upptäckt avgörande – det ökar möjligheten till effektiv behandling och förbättrad överlevnad. Mammografi är ett av de mest träffsäkra verktyg vi har i detta arbete. Det är därför glädjande att flera initiativ nu tas i frågan, både nationellt och i Region Östergötland. Den 5 mars i år gav regeringen Socialstyrelsen i uppdrag att på nytt se över åldersgränserna i nationella screeningprogram, inklusive mammografi. Det innebär att frågan om hur äldre åldersgrupper ska omfattas nu hanteras nationellt och kommer att vila på en samlad och uppdaterad kunskapsgrund. Parallellt pågår ett aktivt utvecklingsarbete i Region Östergötland för att stärka den bröstcancerscreening som redan erbjuds. I dag kallas kvinnor mellan 40 och 74 år, men vi ser att det inte räcker att ett system finns på plats – det måste också fungera för alla. Deltagandet varierar och det finns grupper där färre kommer till screening av olika skäl, vilket riskerar att fler får sin diagnos senare än nödvändigt. Därför har hälso- och sjukvårdsnämnden gett hälso- och sjukvårdsdirektören i uppdrag att se över hur deltagandet kan öka och hur fler kan nås på ett bättre sätt. När Socialstyrelsen senast gjorde sin översyn 2023 var bedömningen att det saknas tillräckligt vetenskapligt stöd för att nyttan av screening efter 74 års ålder överväger riskerna, såsom överdiagnostik och överbehandling. Dessa bedömningar är även relevanta när det gäller andra former av organiserade insatser. Samtidigt vet vi att en betydande andel av bröstcancerfallen uppstår hos kvinnor över 74 år och att diagnoser i denna grupp ofta ställs i ett senare skede. Det behöver vi ta på allvar, inte minst i ett samhälle där vi lever allt längre. Det är därför viktigt att understryka att åldersgränsen i screening aldrig får uppfattas som en gräns för vårdens ansvar eller för vår omtanke om patienten. Oavsett ålder ska oro, symtom eller förändringar i bröst alltid tas på största allvar. I Region Östergötland gäller redan idag att kvinnor över 74 år som söker vård med symtom, till exempel en knöl i bröstet, ska få en skyndsam och medicinskt adekvat bedömning. Det innebär tillgång till nödvändiga undersökningar och en strukturerad utredning enligt etablerade vårdprocesser för misstänkt cancer. Ingen ska riskera att hamna mellan stolarna eller lämnas utan tydlig väg in i vården, oavsett ålder. Detta är en grundläggande del av hälso- och sjukvårdens ansvar – och något som vi aktivt arbetar med att säkerställa i hela vårdkedjan. Uppdraget från hälso- och sjukvårdsnämnden handlar därför också om att förtydliga och förbättra informationen till denna åldersgrupp, så att alla vet när och hur de

PROTOKOLL
Regionfullmäktige
2026-06-17

ska söka vård och att de kommer att få rätt stöd. Screening är ett viktigt verktyg för tidig upptäckt, men det ersätter aldrig det grundläggande ansvar som hälso- och sjukvården har att se, lyssna och agera när en person söker vård. Tidig upptäckt bygger därför både på organiserade insatser och på en vård som fungerar när symtom uppstår. Region Östergötlands samlade bedömning är därför att vi i nuläget inte bör införa organiserad bröstcancer-testning för kvinnor över 74 år. I stället bör vi invänta resultatet av Socialstyrelsens pågående nationella uppdrag, samtidigt som vi utvecklar och förbättrar den screening och vård som redan finns. Med hänsyn till ovan föreslås Regionfullmäktige besluta att anse motionen besvarad.

Protokollsanteckning

Samtliga tjänstgörande ledamöter och ersättare för Miljöpartiet lämnar följande protokollsanteckning:

”Miljöpartiet delar Vänsterpartiets uppfattning om att en gräns som baseras på att patienten ska hinna dö av något annat än sin cancer inte är förenlig med en personcentrerad vård. Vi delar också de styrande partiernas uppfattning att det faktum att en betydande andel av bröstcancerfallen uppstår hos kvinnor över 74 år måste tas på allvar, inte minst i ett samhälle där medellivslängden fortsätter att öka.

En fjärdedel av alla som insjuknar i bröstcancer är över 74 år, och mer än hälften av dödsfallen i bröstcancer inträffar i denna åldersgrupp. Trots detta omfattas kvinnor över 74 år inte av det ordinarie screeningprogrammet. Konsekvensen blir att tumörer hos äldre kvinnor ofta upptäcks i ett senare skede och är större vid diagnos, vilket försämrar prognosen. Samtidigt innebär den höga medellivslängden att många kvinnor har en lång förväntad återstående livstid även efter 75 års ålder.

Mot denna bakgrund anser Miljöpartiet, till skillnad från Vänsterpartiet och de styrande partierna, att det finns starka skäl för Region Östergötland att utöka möjligheterna till tidig upptäckt genom mammografiscreening även för kvinnor upp till 84 år. ”

§89

Sammanträdesdagar för regionfullmäktige 2027

Dnr: RÖ 2026/6119

Regionfullmäktiges beslut

1. att fastställa sammanträdesdagar för regionfullmäktige år 2027 enligt följande:
17 februari
20 april
15 juni
21 september
26 oktober
30 november

Regionledningskontorets förslag till beslut

1. att fastställa sammanträdesdagar för regionfullmäktige år 2027 enligt följande:
17 februari
20 april
15 juni
21 september
26 oktober
30 november

Beskrivning av ärendet

Regionledningskontoret har arbetat fram ett förslag till sammanträdesdagar för år 2027 för regionstyrelsen, nämnder och regionfullmäktige.

Förslaget till sammanträdesdagar för 2027 är framtaget utifrån av politiska ledningsgruppen utarbetade principer.

Utkast med förslag för tider för nämnder och styrelsen bifogas, dessa är inte beslutade utan respektive organ fattar beslut om sina egna sammanträdestider.

§90

Anmälan av revisionsrapport- Granskning av ätstörningsvården 2026

Dnr: RÖ 2026/5890

Regionfullmäktiges beslut

På ordförandens förslag beslutar Regionfullmäktige:

1. Att överlämna revisionsrapporten till regionstyrelsen för beredande av svar.

Beskrivning av ärendet

Revisorerna har lämnat in revisionsrapporten "Granskning av ätstörningsvården 2026". Per Jamesson presenterade rapporten.

§91

Anmälan av revisionsrapport- Granskning av synpunkter och klagomålshantering 2026

Dnr: RÖ 2026/7022

Regionfullmäktiges beslut

På ordförandens förslag beslutar Regionfullmäktige:

1. Att överlämna revisionsrapporten till regionstyrelsen för beredande av svar.

Beskrivning av ärendet

Revisorerna har lämnat in revisionsrapporten " Granskning av synpunkter och klagomålshantering 2026". Håkan Kaldenvik presenterade rapporten.

§92

Anmälan av revisionsrapport- Granskning av verkställighet av fullmäktiges beslut 2026

Dnr: RÖ 2026/7023

Regionfullmäktiges beslut

På ordförandens förslag beslutar Regionfullmäktige:

1. Att överlämna revisionsrapporten till regionstyrelsen för beredande av svar.

Beskrivning av ärendet

Revisorerna har lämnat in revisionsrapporten " Granskning av verkställighet av fullmäktiges beslut 2026". Lars Olof Johansson presenterade rapporten.

§93

Anmälan av medborgarförslag Gratis kollektivtrafik till vårdbesök

Dnr: RÖ 2026/5955

Regionfullmäktiges beslut

1. att överlämna medborgarförslaget till regionstyrelsen för beredande av svar.

Beskrivning av ärendet

Medborgarförslag "Gratis kollektivtrafik till vårdbesök" har lämnats in till Region Östergötland 2026-05-19.

§94

Interpellation V- Hur säkerställs patientsäkerheten när IVPA-verksamheten begränsas

Dnr: RÖ 2026/4981

Regionfullmäktiges beslut

1. att interpellationen anses ställd och besvarad.

Sammanträdet

Regionfullmäktige medger att Jessika Eek (V) får ställa följande interpellation:

"Region Östergötland har tillsammans med räddningstjänsterna i länet bedrivit IVPA (I väntan på ambulans), där räddningstjänsten larmas för att påbörja livräddande åtgärder innan ambulans anländer.

Nu sker förändringar i detta samarbete. IVPA-insatser begränsas i stora delar av Linköpings- och Norrköpings kommun. Från att ha varit en automatisk utlarmning, så kommer det nu att villkoras med tillgänglighet till alternativa resurser. Det i sig riskerar att leda till en minskad mängdträning för räddningstjänsten. Samtidigt som vi vet att övning är en förutsättning för en lyckad utgång så minskar man alltså ner räddningstjänstens deltagande till att endast gälla skarpa lägen. På samma sätt skapas här en grund för manuella misstag, där operatör på SOS aktivt måste ta ställning till huruvida IVPA ska användas. Orsaken till denna förändring sägs enligt berörda verksamheter vara att man inte hittar samsyn i frågor som rör ekonomi och organisation.

Sammantaget riskerar detta att påverka tiden till första livräddande åtgärd, särskilt vid hjärtstopp där varje minut är avgörande. I grund och botten är alla östgötar alla aktörers ansvar och det torde vara politikens plikt att hitta en samsyn bortom ekonomiskt och organisatoriskt käbbel.

Mot denna bakgrund vill jag fråga:

- Vilka samlade risk- och konsekvensanalyser har gjorts av att minska IVPA-uppdraget?
- Vilka ekonomiska konsekvenser hade det fått för Region Östergötland om man gått med på RTÖG:s krav på ersättning?
- Hur ser regionen på kostnadseffektiviteten i IVPA jämfört med alternativa lösningar, exempelvis ökad ambulansbemanning?
- På vilket sätt har detta beslut beretts politiskt, och hur har professionen involverats i processen?"

Fredrik Sjöstrand (M) besvarar interpellationen med följande:

"Interpellanten ställer ett antal frågor om hur patientsäkerheten säkerställs när IVPA-verksamheten förändras i Linköping och Norrköping.

IVPA (I Väntan På Ambulans) innebär att SOS Alarm ska larma ut räddningstjänsten på visa typer sjukvårdslarm om det innebär att räddningstjänsten kommer att vara först på plats

PROTOKOLL
Regionfullmäktige
2026-06-17

innan ambulansen når fram. Formerna för IVPA verksamheten regleras genom avtal mellan Region Östergötland och länets kommuner/räddningstjänster.

Bakgrunden till den nuvarande förändringen av avtalet är att räddningstjänsterna själva kontaktade regionen och efterfrågade en översyn av gällande avtal, vilket är rimligt givet att avtalet tecknades 2018. Räddningstjänsten bedömde att mängden larm riskerade att påverka deras ordinarie beredskap och dimensionering för kärnuppdrag inom räddningstjänstverksamheten. De uttryckte samtidigt en vilja att fortsatt bidra vid de uppdrag där deras insats bedöms vara livräddande, men då inom ramen för ett tydligare uppdrag och med ekonomisk ersättning för dessa insatser.

Heltidsbrandmännen i Linköping och Norrköping har historiskt inte haft IVPA-uppdrag i form av generella sjukvårdslarm, utan i praktiken enbart larmats vid hjärtstopp. Sedan 2012 har räddningstjänstens personal genomgått utbildning i hjärt-lungräddning samt sjukvårdsutbildning genom Region Östergötland. Trots att de inte haft IVPA-verksamhet i form av "sjukvårdslarm" har de fått utbildning i sjukvård av regionen och har då utan ersättning deltagit vid samtliga hjärtstoppslarm, oavsett om de haft möjlighet att komma före ambulans eller inte.

Utgångspunkten för översynen är att prehospitla hjärtstopp ska behandlas enligt HLR-rådets instruktioner vilket innebär att fyra personer ska arbeta i team. Det innebär att två ambulanser ska larmas ut vid ett hjärtstopp. Ambulanserna är utrustade med avancerad medicinteknisk utrustning, bland annat hjälpmedel för automatiska hjärtkompressioner. I de fall räddningstjänsten har möjlighet att nå fram till patienten innan den ambulans som anländer sist till platsen ska SOS Alarm även larma ut räddningstjänsten i syfte att minska tiden för att få ett fullständigt team på plats. Den ordningen är gällande nu i hela Östergötland enligt det nya avtalet.

Enligt den statistik som regionen analyserat inför beslutet om nytt avtal visar att heltidsbrandmännen i Linköping och Norrköping relativt sällan är först på plats vid hjärtstopp och att ambulansen i många fall anländer före räddningstjänsten. I övriga kommuner och på mindre orter i Linköping och Norrköpings kommuner ser förutsättningarna annorlunda ut. Där finns ofta endast en ambulansresurs stationerad och ytterligare ambulans har längre framkörningstid. I dessa delar av länet kommer räddningstjänsten därför även fortsättningsvis att larmas vid hjärtstopp och sjukvårdslarm i samma utsträckning som tidigare.

Med andra ord, i mindre kommuner och på mindre orter i Linköping och Norrköpings kommuner innebär ett hjärtstoppslarm ofta att två ambulansmedarbetare arbetar tillsammans med två brandmän. I Linköping och Norrköping tätorter är däremot vanligast att fyra ambulansmedarbetare är tidigt på plats. I de fall räddningstjänsten bedöms komma före den andra ambulansresursen larmas även räddningstjänsten ut. Det nya avtalet innebär alltså att insatserna vid hjärtstopp kommer att vara mera jämlika över hela länet.

Region Östergötland har sedan år 2023 utökat antalet drifttimmar inom ambulanssjukvården med cirka åtta procent, med särskilt fokus på Linköping och Norrköping. Detta har bidragit till en stärkt ambulansberedskap och insatstider som står sig väl i nationella jämförelser. Region Östergötland har också haft den högsta överlevnaden vid prehospitla hjärtstopp under de senaste 10 åren.

Sammanfattningsvis handlar förändringen inte om att minska tryggheten för invånarna, utan om att säkerställa att tillgängliga resurser används där de gör störst nytta för patienterna.

Målsättningen är fortsatt densamma – att i nära samverkan mellan region och räddningstjänst ge invånarna snabb och kvalificerad hjälp vid akuta händelser.

Mot denna bakgrund lämnar därför följande svar på interpellantens frågor;

Vilka samlade risk- och konsekvensanalyser har gjorts av att minska IVPA-uppdraget?

En medicinsk bedömning av eventuella konsekvenser av det nya avtalet har genomförts av den prehospitla beställarfunktionen, som ingår i Katastrofmedicinskt centrum (KMC), där medarbetarna har lång erfarenhet av akutsjukvård och prehospital vård. Funktionens Överläkare till lika medicinskt ledningsansvarig har deltagit i bedömningen. Regionen har analyserat statistik kopplad till responstider, vilka resurser som anländer först till hjärtstopp samt uppföljning genom hjärtstoppregister och andra kvalitetsindikatorer. Detta följs också löpande inom ramen för regionens ordinarie patientsäkerhets- och kvalitetsarbete. Det finns inget i underlag som visar att denna förändring skulle leda till försämrad överlevnad vid hjärtstopp. Region Östergötland även fortsättningsvis att kontinuerligt följa kvalitet och patientsäkerhet genom analys av insatstider, medicinska resultat och data från hjärtstoppregister.

Vilka ekonomiska konsekvenser hade det fått för Region Östergötland om man gått med på RTÖG:s krav på ersättning?

Regionen har efter dialog med räddningstjänsten tillmötesgått önskemålet om ersättning för de uppdrag som avser hjärtstoppslarm för heltidsstationerna. Det nya upplägget innebär därmed en tydligare reglering av ersättning i förhållande till uppdragets omfattning och innehåll.

Hur ser regionen på kostnadseffektiviteten i IVPA jämfört med alternativa lösningar, exempelvis ökad ambulansbemanning?

Regionen utökade redan 2023 antalet ambulansstimmar, framför allt i Linköping och Norrköping, för att stärka den egna ambulanskapaciteten och förbättra tillgängligheten vilket också gjorde det rimligt att se över avtalen om IVPA. Region Östergötland ser både samverkan med räddningstjänsten och en stärkt ambulanssjukvård som viktiga delar i den akuta vårdkedjan.

På vilket sätt har detta beslut beretts politiskt, och hur har professionen involverats i processen?

Avtalet är berett och beslutat på tjänstemannanivå. Samtliga räddningstjänster har varit med i dialogen kring avtalet innan påskrift. Hälso- och sjukvårdsnämndens samordningsberedning fick en information om ärendet i maj 2025. Utöver det har den politiska nivån inte varit involverad."

Inlägg

Jessika Eek (V)

Fredrik Sjöstrand (M)

§95

Interpellation C- Angående Ostlänken

Dnr: RÖ 2026/5572

Regionfullmäktiges beslut

1. att interpellationen anses ställd och besvarad.

Sammanträdet

Regionfullmäktige medger att Julie Tran (C) får ställa följande interpellation:

” Den 28 april kom beskedet från Tidöregeringen att man avsåg frångå ett tidigare beslut kring Ostlänken (ny dubbelspårig järnväg mellan Järna och Linköping). Under flera år har planering skett för att Ostlänken skulle genom Linköpings stad och att en ny station skulle byggas.

Att regeringen skrotar år av planering, resurser och arbete för en ny station, samtidigt som de tar tillbaka beslut om utbyggnad av stambanan genom Linköping är en stor besvikelse. Det är också en förtroendefråga. Vad blir ett löfte eller ett handslag med den här regeringen värt framöver?

Sträckan Norrköping-Linköping har länge varit en flaskhals och skapat störningar för tågtrafiken i Sverige. Nu har man bara flyttat flaskhalsen i stället för att lösa den och bromsar regionens tillväxtmöjligheter. Pendeltågstrafiken hämmas också.

Frågan om Ostlänken har också varit en fråga som enat samtliga partier i länet, från lokal till nationell nivå. I samband med beskedet har det framkommit att så inte är fallet längre.

Med anledning av detta frågar jag ansvarigt regionråd:

- Är styret internt (M, KD, L med stöd av SD) enig kring att beskedet är olyckligt för regionens utveckling?
- Avser styret påverka regeringen för att återgå till tidigare planer för en Ostlänk som går genom Linköping?
- Vilka besked har styret fått av regeringen under våren kring Ostlänken?
- Har styret planer på att, tillsammans med oppositionen, påverka regeringen för att genomföra tidigare beslutade planer kring Ostlänken?
- Hur ser arbetet ut framöver för att fortsätta påverkansarbetet för fler stambanor i södra Sverige?”

Jan Owe-Larsson besvarar interpellationen med följande:

” Utifrån regeringens besked om Ostlänken ställer interpellanten frågor hur Östgötasamverkan ser på beskedet och dess konsekvenser för Östergötland:

Är styret internt (M, KD, L med stöd av SD) enig kring att beskedet är olyckligt för regionens utveckling?

Östgötasamverkan i Region Östergötland är enig om att regeringens besked är ogynnsamt för både Linköping och Östergötland. Beslutet om nationell plan har stor negativ påverkan på länets spårkapacitet vilket i sin tur kraftigt begränsar möjligheterna att utveckla Östgötapendeln för att underlätta arbetspendling och därigenom stärka näringslivets möjligheter.

Avser styret påverka regeringen för att återgå till tidigare planer för en Ostlänk som går genom Linköping? Har styret planer på att, tillsammans med oppositionen, påverka regeringen för att genomföra tidigare beslutade planer kring Ostlänken?

I Östgötasamverkans budget för 2027–2029 fastslås att Region Östergötland ska fortsätta verka för att Ostlänken till Linköping byggs färdigt och tas i drift snarast möjligt, och att ett aktivt påverkansarbete ska drivas för ökad järnvägskapacitet i hela södra Sverige. Konkret innebär det att vi fortsätter samverkan med Region Jönköping och övriga berörda regioner, att vi för dialog med Trafikverket om kapacitetssituationen, och att vi är beredda att ta de politiska kontakter som krävs för att påverka kommande revidering av nationell plan för transportinfrastruktur.

Vilka besked har styret fått av regeringen under våren kring Ostlänken?

Under hela tiden fram till regeringens presentation 28 april av beslut gällande nationella planen för transportinfrastruktur 2026-2037, har vi utgått från att Trafikverkets förslag att genomföra byggnation av Ostlänken låg fast.

Hur ser arbetet ut framöver för att fortsätta påverkansarbetet för fler stambanor i södra Sverige?

Som redan nämnts kommer Region Östergötland fortsatt att driva frågan om Ostlänkens färdigställande och om spårkapaciteten i södra Sverige, i samverkan med Region Jönköping och övriga berörda regioner längs stråket. Det regionala samarbetet är en förutsättning för att frågorna ska bära tillräcklig tyngd i kontakterna med nationella beslutsfattare och Trafikverket.

Parallellt sker arbete inom europeiska sammanhang. Stråket ingår i skandinaviska-medelhavskorridoren ScanMed inom EU:s TEN-T-nätverk, och kontakterna med EU:s generaldirektorat för mobilitet och transport (DG Move) är en viktig kanal för att sätta den svenska kapacitetsfrågan i ett bredare europeiskt perspektiv. Även godstrafikperspektivet, som hanteras inom ScanMed Freight Corridor, är relevant eftersom kapacitetsproblemen på stambanan påverkar både gods- och persontrafik.

Därutöver är samverkan med Linköpings kommun och övriga kommuner i Östergötland central. Arbetet behöver också ske i nära samverkan med näringslivet, som har ett direkt

PROTOKOLL
Regionfullmäktige
2026-06-17

intresse av att kapacitetssituationen förbättras för att säkra kompetensförsörjning och logistik i en växande region.”

Inlägg

Julie Tran (C)

Jan Owe-Larsson (M)

Per Larsson (KD)

§96

Interpellation S- Ostlänken - vad händer nu?

Dnr: RÖ 2026/5573

Regionfullmäktiges beslut

1. att interpellationen anses ställd och besvarad.

Sammanträdet

Regionfullmäktige medger att Annsofi Ramevik (S) får ställa följande interpellation:

” Nyligen meddelade regeringen att den nationella planen för Ostlänken ändras. Beskedet kom hastigt och den planerade dragningen kommer inte längre anslutas till centrala Linköping. Staten uppmanade initialt kommunen/regionen att planera efter nationell plan, vilket inbegrep en ny station i Linköping. Nu drar staten undan mattan och den nya planerade stationen förlorar sin funktion. Ett hårt slag för Linköpings kommun som lagt ned omfattande tid och resurser på sin planering av detta. Men beslutet drabbar inte bara Linköping. Hela länet påverkas. Det väcker också en grundläggande fråga om tillit: kommuner och regioner måste kunna lita på statens besked för att demokratisk planering ska fungera.

Östergötland är en tillväxtregion med strategisk betydelse för både näringsliv, kompetensförsörjning och arbetsmarknad. För ett län som växer och där pendling och regional rörlighet är avgörande är tillförlitliga och kapacitetsstarka järnvägsförbindelser centrala. När Linköping som nav i länets geografiska mitt utesluts ur dessa möjligheter påverkar det såväl länets externa tillgänglighet som den inomregionala pendlingen. Vi socialdemokrater noterar att ledande lokala moderata företrädare tydligt har markerat mot beslutet. Mot bakgrund av att beslutet fattats nationellt av den koalition som också utgör underlaget för regionstyret, är det särskilt viktigt att regionen tydligt företräder Östergötlands intressen gentemot regeringen. Det är därför med oro vi konstaterar att kristdemokratiska och sverigedemokratiska företrädare på olika nivåer talar om beslutet som positivt. Tidö-koalitionen framstår minst sagt som splittrad i ett läge då vi behöver tydlighet och handlingskraft.

Mot den bakgrunden är det angeläget att få klarhet i konsekvenserna, vilka åtgärder som vidtagits och vilka initiativ styret avser ta framåt. Både gentemot staten och i det regionala planeringsarbetet.

Med anledning av detta vill jag ställa följande frågor till ansvarigt regionråd:

Är regionstyret samlat bakom en gemensam linje i frågan - och vad innebär den linjen konkret?

Vilken kännedom har du om övriga samarbetspartiers hållning och prioriteringar i frågan och hur har det påverkat regionstyrets ställningstaganden och kontakter med regeringen/Trafikverket?

Vilka åtgärder avser regionstyret att ta gentemot regeringen och Trafikverket för att påverka inriktningen och säkerställa Östergötlands intressen?

Vilka konkreta åtgärder och prioriteringar avser regionstyret vidta i den regionala planeringen för att hantera följd effekterna av beslutet för pendling, arbetsmarknad och länets tillgänglighet?

Jan Owe-Larsson besvarar interpellationen med följande:

” Utifrån regeringens besked om Ostlänken ställer interpellanten frågor hur

Östgötasamverkan ser på beskedet och dess konsekvenser för Östergötland:

Är regionstyret samlat bakom en gemensam linje i frågan - och vad innebär den linjen konkret?

Östgötasamverkan i Region Östergötland är eniga om att regeringens besked är ogynnsamt för både Linköping och Östergötland. Beslutet om nationell plan har stor negativ påverkan på länets spårkapacitet vilket i sin tur kraftigt begränsar möjligheterna att utveckla Östgötapendeln för att underlätta arbetspendling och därigenom stärka näringslivets möjligheter. Vi kommer fortsätta ett aktivt påverkansarbete för att få till ändringar i nationell plan 2030.

Vilken kännedom har du om övriga samarbetspartiers hållning och prioriteringar i frågan och hur har det påverkat regionstyrets ställningstaganden och kontakter med regeringen/Trafikverket?

Under lång tid har Östgötasamverkan haft tydliga skrivningar i såväl budgetdokument som årsplaner kring vikten av att arbetet med Ostlänken färdigställs. Vi har varit tydliga med behovet av att öka järnvägskapaciteten i södra Sverige med nya spår för att skapa förutsättningar för att möta de ökade trafikflödena, skrivningar som samtliga samarbetspartier i Region Östergötland ställt sig bakom genom att anta dokumenten. Region Östergötlands kontakter med regering och Trafikverket har skett med det som grund.

Vilka åtgärder avser regionstyret att ta gentemot regeringen och Trafikverket för att påverka inriktningen och säkerställa Östergötlands intressen?

I Östgötasamverkans budget för 2027–2029 fastslås att Region Östergötland ska fortsätta verka för att Ostlänken till Linköping byggs färdigt och tas i drift snarast möjligt, och att ett aktivt påverkansarbete ska drivas för ökad järnvägskapacitet i hela södra Sverige. Konkret innebär det att vi fortsätter samverkan med Region Jönköping och övriga berörda regioner, att vi för dialog med Trafikverket om kapacitetssituationen, och att vi är beredda att ta de politiska kontakter som krävs för att påverka kommande revidering av nationell plan för transportinfrastruktur.

Vilka konkreta åtgärder och prioriteringar avser regionstyret vidta i den regionala planeringen för att hantera följd effekterna av beslutet för pendling, arbetsmarknad och länets tillgänglighet?

PROTOKOLL
Regionfullmäktige
2026-06-17

De kapacitetsmässiga konsekvenserna av beslutet att Ostlänksprojektet avslutas vid Torvinge har i nuläget inte kunnat analyseras av vare sig Trafikverket, regionen eller kommunen. Utredningsansvaret ligger hos Trafikverket, men regionen har ändå valt att på egen hand göra en översiktlig analys då frågan har så stor strategisk betydelse för Östergötland. Uppdraget har just påbörjats och bedöms bli färdigt under tredje kvartalet i år. Förutsättningarna för framtida persontrafik i och genom Östergötland kommer även studeras närmare inom ramen för det inledda arbetet med uppdateringen av strategin för den regionala tågtrafiken.

Inlägg

Annsofi Ramevik (S)

Jan Owe-Larsson (M)

Julie Tran (C)

§97

Interpellation V- Hur avser majoriteten åtgärda bristerna inom ätstörningsvården?

Dnr: RÖ 2026/5923

Regionfullmäktiges beslut

1. att interpellationen är ställd och besvarad.

Sammanträdet

Regionfullmäktige medger att Jonas Söderlund får ställa följande interpellation:

” Under hösten 2025 ställde Vänsterpartiet en interpellation om hur de aviserade statliga medlen för ätstörningsvården skulle användas i Region Östergötland. I svaret betonades vikten av att stärka vårdkedjan, samverkan och kvaliteten i vården.

Nu har regionens revisorer granskat ätstörningsvården i Region Östergötland och riktar tydlig kritik mot regionstyrelsen och hälso- och sjukvårdsnämnden. Revisionen bedömer att regionen inte har säkerställt en ändamålsenlig styrning och tillräcklig intern kontroll av ätstörningsvården.

Granskningen visar bland annat att det saknas en sammanhållen länsövergripande struktur för vuxna patienter, vilket leder till skillnader i organisation, arbetssätt och vårdflöden mellan olika delar av länet. Revisionen pekar också på otydlig ansvarsfördelning för vuxna med lindrig till måttlig ätstörningsproblematik, vilket riskerar att patienter faller mellan olika vårdnivåer.

Vidare konstateras att övergången mellan barn- och vuxenpsykiatri inte fungerar tillräckligt väl. Rutinerna är inte anpassade för patienter med ätstörning och tillämpas olika, vilket skapar risk för avbrott i vårdkedjan. Revisionen lyfter även brister i samverkan med kommuner och elevhälsa samt att de nationella riktlinjerna för ätstörningsvård ännu inte är fullt implementerade. Därtill beskrivs ett sårbart resursläge med kompetensbrister och vakanta tjänster inom delar av verksamheten.

Mot bakgrund av detta vill jag fråga ansvarigt regionråd:

- Vilka konkreta åtgärder har genomförts sedan hösten 2025 för att stärka vårdkedjan och tillgängligheten inom ätstörningsvården?
- Hur avser regionledningen att säkerställa en tydlig ansvarsfördelning och fungerande vårdövergång mellan barn- och vuxenpsykiatri för patienter med ätstörning?
- Vilka åtgärder planeras för att fullt ut implementera de nationella riktlinjerna för vård och stöd vid ätstörningar i Region Östergötland?

Fredrik Sjöstrand (M) besvarar interpellationen med följande:

” Ätstörningar är allvarliga sjukdomstillstånd som kan få stora konsekvenser för både den som drabbas och de närstående. Därför är det viktigt att Region Östergötland erbjuder en vård som är tillgänglig, sammanhållen och av hög kvalitet.

Jag delar uppfattningen att de iakttagelser som revisionen lyfter fram behöver tas på stort allvar. För den som är i behov av vård ska det inte råda någon osäkerhet kring ansvarsfördelning, vårdövergångar eller tillgången till rätt insatser. Revisionens granskning är därför ett viktigt underlag för det fortsatta förbättringsarbetet, samtidigt som det är viktigt att lyfta fram att det redan pågår flera utvecklingsinsatser inom området.

Nedan följer mina svar på interpellantens frågor.

Vilka konkreta åtgärder har genomförts sedan hösten 2025 för att stärka vårdkedjan och tillgängligheten inom ätstörningsvården?

Sedan hösten 2025 har utvecklingsarbetet inom den förstärkta öppenvården fortsatt i linje med det förändrade uppdrag som då beslutades. Arbetet omfattar bland annat ett tydligare konsultativt uppdrag gentemot övriga länsdelar samt en breddning av professionskompetensen i teamet för att bättre möta patienternas behov och skapa en mer robust verksamhet. I dagsläget finns ingen kö till den aktuella insatsen.

Vidare bedrivs dagvård och familjevård två dagar i veckan, där två familjer samtidigt kan delta i behandling. Insatsen genomförs i samverkan med barn- och ungdomspsykiatrins slutenvård och kommer att utvärderas vid årsskiftet 2026/2027.

Samtliga BUP-mottagningar, inklusive privata vårdgivare med avtal med regionen, erbjuder mellanvård i form av förstärkt öppenvård. Vid behov finns också möjlighet till heldygnsvård och avdelningarna har lång erfarenhet av att behandla patienter med ätstörningsproblematik.

Många patienter med ätstörningar har samtidigt andra psykiatriska tillstånd. En styrka med dagens organisation är därför att specialistkompetens inom flera områden finns nära patienten. Det bidrar också till bättre förutsättningar för en mer jämlik vård i hela länet.

Hur avser regionledningen att säkerställa en tydlig ansvarsfördelning och fungerande vårdövergång mellan barn- och vuxenpsykiatri för patienter med ätstörning?

Revisionen pekar på viktiga utvecklingsområden när det gäller övergången mellan barn- och vuxenpsykiatri. För den enskilda patienten kan en bristande övergång innebära otrygghet och risk för avbrott i vården, vilket naturligtvis måste motverkas.

Ett arbete pågår därför för att kartlägga och se över arbetssätt och rutiner för vårdövergångar mellan barn- och ungdomspsykiatri och vuxenpsykiatri. Inledningsvis har fokus lagts på barn och unga med ADHD, men arbetet kommer därefter att breddas till att omfatta fler patientgrupper, däribland patienter med ätstörningsproblematik. Syftet är att skapa tydligare ansvarsfördelning och mer sammanhållna vårdprocesser.

Vilka åtgärder planeras för att fullt ut implementera de nationella riktlinjerna för vård och stöd vid ätstörningar i Region Östergötland?

PROTOKOLL
Regionfullmäktige
2026-06-17

Inom ramen för den nationella kunskapsstyrningen har en lokal arbetsgrupp för ätstörningsvård bildats. Gruppen består av sakkunniga med uppdrag att stärka vårdkedjan och bidra till ett gemensamt lärande i verksamheten.

Arbetsgruppen genomför nu en så kallad GAP-analys utifrån de nationella riktlinjerna samt de kliniska riktlinjer som tagits fram av Svensk förening för barn- och ungdomspsykiatri. Analysen ska identifiera vilka områden som behöver utvecklas ytterligare för att uppnå en högre följsamhet till riktlinjerna. Utifrån resultaten kommer konkreta förbättringsåtgärder att genomföras.

De nationella riktlinjerna pekar också på att förstärkt öppenvård i många fall kan ge lika god eller bättre effekt än heldygnsvård, samtidigt som den är mindre ingripande för patienten. Därför kommer utvecklingen av öppenvårdsinsatser fortsatt att vara ett prioriterat område. Avslutningsvis vill jag understryka att personer som drabbas av en ätstörning och deras närstående ska kunna känna förtroende för att vården är sammanhållen och bygger på bästa tillgängliga kunskap. Revisionens granskning visar att det finns områden där Region Östergötland behöver fortsätta utvecklas och det arbetet pågår redan. Ambitionen är att stärka vårdkedjan, förbättra samverkan och säkerställa att patienter får rätt stöd i rätt tid, oavsett var i länet de bor.

Inlägg

Jonas Söderlund (V)

Fredrik Sjöstrand (M)

§98

Interpellation S- Var det fel att begränsa färdtjänsten?

Dnr: RÖ 2026/6107

Regionfullmäktiges beslut

1. att interpellationen anses ställd och besvarad.

Sammanträdet

Regionfullmäktige medger att Annsofi Ramevik (S) får ställa följande interpellation:

” När styret, under hösten 2023, beslutade om begränsningar i den kommunöverskridande färdtjänsten varnade vi Socialdemokrater för konsekvenserna. Vi framförde tydligt vår ståndpunkt om att regionen inte ska värdera vilka resor som är ”tillräckligt viktiga” för den enskilde. Det är helt enkelt en för stor inskränkning i människors fri- och rättigheter. Att kunna röra sig fritt är inte ett privilegium som bara ska gälla människor utan rörelsehinder. Sedan dess har det blivit allt tydligare att kritiken var befogad. Begränsningen har inneburit att personer med funktionsnedsättning fått sin frihet och självständighet inskränkt på ett sätt som inte borde ha accepterats. För människor som är beroende av färdtjänst har det handlat om möjligheten att ta del av rehabilitering, friskvård, social gemenskap och vardagsliv på rimliga villkor. Att leva ett värdigt liv, med andra ord.

Särskilt allvarligt är att funktionsrättsföreningar och andra berörda aktörer tidigt signalerade hur felaktigt beslutet var och vilka negativa följder det kunde få. Trots detta valde styret att gå vidare. Vi ser förvisso positivt på att man nu planerar att ta bort begränsningen och välkomnar beslutet i sig. Men det innebär i praktiken ett erkännande av att beslutet varit fel och att de varningar som framfördes borde ha tagits på större allvar från början.

Det väcker viktiga frågor om ansvar, om regionens lyhördhet gentemot funktionsrättsrörelsen och om hur man kunnat driva igenom en förändring som orsakat onödigt lidande och onödiga inskränkningar i människors liv.

Med anledning av detta vill jag ställa följande frågor till ansvarigt regionråd:

Delar du bedömningen att begränsningen av kommunöverskridande ”icke-väsentliga” färdtjänstresor fått allvarliga negativa konsekvenser för de personer som berörs?

Anser du att funktionsrättsföreningarnas och oppositionens varningar borde ha tagits på större allvar innan beslutet fattades?

Om styret nu avser att ta bort begränsningen, innebär det att du anser att det tidigare beslutet var felaktigt?

Vilka åtgärder avser regionrådet att vidta för att säkerställa att personer med färdtjänst inte drabbas av liknande inskränkningar utan tillräcklig förankring och konsekvensanalys?

Jan Owe-Larsson (M) besvarar interpellationen med följande:

”Östgötasamverkans har i sin treårsbudget presentera att styret tar bort begränsningen av tio icke väsentliga resor inom kommunöverskridande färdtjänst, vilket infördes januari 2024. Interpellanten ställer frågor kring förändring av beslutet, vilket besvaras nedan.

”Delar du bedömningen att begränsningen av kommunöverskridande ”icke-väsentliga” färdtjänstresor fått allvarliga negativa konsekvenser för de personer som berörs?”

Det har funnits en medvetenhet om att förändringen i regelverket kunde påverka delar av resandet för personer med färdtjänst. Östgötatrafiken har därför löpande följt utvecklingen, bland annat genom dialoger och uppföljning. I samband med en tidigare interpellation i ämnet hade en utvärdering på helår 2024 nyligen genomförts. Den visade att snittet på kommunöverskridande färdtjänstresor låg på 4,2 enkelresor per person och månad, inklusive både väsentliga och icke-väsentliga resor. Begränsningen på tio icke-väsentliga enkelresor var inte ett hinder för de allra flesta resenärer från att resa som de behövde. För dem som haft ett utökat behov har det hela tiden funnits möjlighet att ansöka om dispens, i enlighet med 9 § lag (1997:736) om färdtjänst. Utan begränsningen hade kostnaden för den kommunöverskridande färdtjänsten under uppföljningsperioden varit cirka 3 miljoner kronor högre.

”Anser du att funktionsrättsföreningarnas och oppositionens varningar borde ha tagits på större allvar innan beslutet fattades?”

Funktionsrättsorganisationer och andra aktörers synpunkter är av yttersta vikt för beställningstrafiken i länet och tas på stort allvar. Dessa perspektiv har beaktats och ingår som en naturlig del i det kontinuerliga förbättringsarbetet. Det är samtidigt viktigt att konstatera att beslut behövde fattas utifrån det ekonomiska läge som rådde vid tidpunkten, där regionen stod inför ett betydande underskott och var tvungen att vidta åtgärder för att säkerställa en långsiktig hållbar verksamhet.

”Om styret nu avser att ta bort begränsningen, innebär det att du anser att det tidigare beslutet var felaktigt?”

Beslutet om begränsningar fattades utifrån de förutsättningar som då gällde, inte minst det ekonomiska läget med ett stort underskott på 1,5 miljarder i bokslut för 2023. För att vända den ekonomiska utvecklingen beslutade den politiska ledningen i regionen om en rad kraftfulla åtgärder. I takt med att regionens ekonomi nu förbättrats och hamnat i balans finns det andra möjligheter att organisera verksamheten, vilket gör att beslut kan omprövas. Att förändra beslut när förutsättningarna ändras är en del av en ansvarsfull styrning.

”Vilka åtgärder avser regionrådet att vidta för att säkerställa att personer med färdtjänst inte drabbas av liknande inskränkningar utan tillräcklig förankring och konsekvensanalys?”

Trafik- och samhällsplaneringsnämnden har gett Östgötatrafiken uppdrag att driva och följa upp verksamheten inom särskild kollektivtrafik inklusive färdtjänsten. Vidare har Östgötatrafiken har ett funktionshindersråd för att tillsammans med funktionsrättsorganisationerna förbättra och utveckla mobiliteten för personer med

PROTOKOLL
Regionfullmäktige
2026-06-17

funktionsnedsättningar. Östgötatrafiken har även dialog med kommuner och trafikföretag för att få ett bredare perspektiv kring de behov som finns hos resenärerna. Detta arbete är centralt även framåt, för att säkerställa att förändringar genomförs med god förankring och med ett tydligt fokus på resenärernas behov.

Östgötasamverkan har varit medveten om att förändringar av detta slag kan påverka enskilda individers möjligheter att resa och delta i samhälls- och föreningsliv. Av den anledningen har utvecklingen följts kontinuerligt efter beslutet, med målsättningen att säkerställa att eventuella konsekvenser är hanterbara och att verksamheten fortsatt uppfyller sitt syfte. Utifrån den förändrade situationen inom regionen och stabiliteten i verksamheten har Östgötasamverkan beslutat att ta bort begränsningen av tio icke väsentliga resor.

Inlägg

Annsofi Ramevik (S)

Jan Owe-Larsson (M)

Tobias Holmberg (V)

§99

Interpellation C- Angående tillgängligheten BUP

Dnr: RÖ 2026/6394

Regionfullmäktiges beslut

1. att interpellationen anses ställd och besvarad.

Sammanträdet

Regionfullmäktige medger att Kerstin Sjöberg (C) får ställa följande interpellation:

” Tillgängligheten till behandling hos BUP i Östergötland har länge varit katastrofalt låg, i HSNs delårsrapport 04 har tretton procent fått behandling inom rimlig tid (30 dagar). Ingen annan patientgrupps verksamhetsområde har så låga tillgänglighetssiffror.

Genom vårdgarantin kan då patienter söka vård hos andra vårdgivare i Sverige och även utomlands. I lokalmedia beskrivs att östgötar på grund av extremt långa väntetider, åker till Danmark för NP-utredning och behandling på Region Östergötlands bekostnad. För år 2025 var kostnaden för Östergötland 785.000 kr. Mer önskvärt, framför allt ur patientens perspektiv, vore att denna typ av vård och behandling fanns tillgänglig i Östergötland. Om fler och fler östgötar söker vård utomlands kommer det att få budgetpåverkan. Mot bakgrund av detta undrar vi i Centerpartiet om styret (M, KD, L med stöd av SD) anser att barn-och ungdomspsykiatrisk vård och behandling prioriterats rätt?”

Annicki Oscarsson (KD) besvarar interpellationen med följande:

” Interpellanten lyfter de långa väntetider som under lång tid har funnits inom barn- och ungdomspsykiatri och ställer utifrån detta frågan om styret anser att den barn- och ungdomspsykiatriska vården har prioriterats rätt. Det är en viktig fråga. Att väntetiderna varit för långa råder det ingen oenighet om. Den avgörande frågan är därför inte om det funnits problem, utan om de prioriteringar som gjorts har varit rätt för att öka kapaciteten, korta köerna och stärka stödet till barn och unga med psykisk ohälsa.

Svaret på frågan är ja. Östgötasamverkan har prioriterat barn- och ungdomspsykiatri högt under mandatperioden och fortsätter att göra det.

Jag delar interpellantens uppfattning att väntetiderna inom BUP under lång tid har varit oacceptabelt långa. Därför har betydande resurser avsatts av våra partier för att stärka verksamheten och korta köerna. Resultaten börjar nu synas.

Köerna till både första besök och utredning minskar kraftigt. I maj 2026 hade antalet barn som väntat längre än vårdgarantins 30 dagar till ett första besök minskat med 27 procent jämfört med året innan. Antalet barn som väntat för länge på utredning eller behandling hade samtidigt minskat med 28 procent.

Det är viktigt att understryka att förbättringen inte främst beror på tillfälliga köinsatser. Den viktigaste förklaringen är att BUP nu genomför fler första besök och fler utredningar än vad

PROTOKOLL
Regionfullmäktige
2026-06-17

det tillkommer nya patienter. Vi ser också att antalet läkarbesök och sjukvårdande behandling ökar inom barn- och ungdomspsykiatri. Bakom utvecklingen ligger ett omfattande arbete med kapacitetsplanering och produktionsstyrning inom verksamheten. Barn- och ungdomspsykiatri klarar alltså att möta inflödet av nya barn som har behov av vård och insatser och utifrån det perspektivet har verksamheten rätt kapacitet.

Samtidigt vet vi att en fungerande BUP förutsätter en stark första linje. Därför har vi förstärkt barn- och ungdomshälsorna med 7 miljoner kronor inför 2026. Tillgängligheten till "En väg in" har förbättrats dramatiskt, från 16 procent till 98 procent på ett år, och antalet behandlingar inom barn- och ungdomshälsorna har ökat med 22 procent. När fler barn får hjälp tidigare minskar också trycket på specialistpsykiatri.

Vi arbetar dessutom långsiktigt tillsammans med länets kommuner för att stärka de förebyggande insatserna och skapa bättre samverkan mellan skola, socialtjänst och hälso- och sjukvård. Arbetet syftar till att barn och unga ska få rätt stöd i rätt tid, innan problemen växer sig större.

Därutöver pågår ett arbete tillsammans med SIS Folåsa för att stärka den barn- och ungdomspsykiatriska vården för placerade barn. Hälso- och sjukvårdsnämnden har dessutom stärkt samverkan med civilsamhället genom ett idéburet offentligt partnerskap (IOP) med Bris, kopplat till "En väg in", för att fler barn och unga ska få hjälp innan problemen växer sig större.

När det gäller neuropsykiatriska utredningar har hälso- och sjukvårdsnämnden avsatt 46 miljoner kronor under perioden 2025–2026 för riktade insatser för att minska köerna, med ytterligare 6 miljoner kronor reserverade för 2027.

Att vissa patienter väljer att använda vårdgarantin för vård hos andra vårdgivare, även utomlands, är en rättighet som finns när väntetiderna blir för långa. Vår ambition är självklart att så många som möjligt ska kunna få sin vård i Östergötland. Just därför har vi gjort de satsningar som nu börjar ge resultat.

Vi är inte nöjda förrän fler barn får hjälp i tid. Men utvecklingen går åt rätt håll. Därför fortsätter vi att stärka både BUP, första linjen och psykiatri som helhet. I budgeten för 2027 avsätter vi ytterligare 34 miljoner kronor till psykiatri för att långsiktigt bygga upp kapaciteten och förbättra tillgängligheten.

Inlägg

Kerstin Sjöberg (C)

Annicki Oscarsson (KD)

§100

Interpellation S- Är vårdval verkligen rätt modell för att klara östgötarnas behov av hörselvård?

Dnr: RÖ 2026/6474

Regionfullmäktiges beslut

1. att interpellationen anses ställd och besvarad.

Sammanträdet

Regionfullmäktige medger Lena Micko (S) ställa följande interpellation:

Köerna till den regiondrivna hörselvården i Region Östergötland är i dag oacceptabelt långa. Väntetiden till ett första besök uppgår till omkring 15 månader, vilket kraftigt överskrider vårdgarantin. Precis som på andra områden så har inte vårdvalet löst problemen med långa köer.

Den regiondrivna hörselvården brottas med en uttalad brist på audionomer och har svårt att konkurrera med privata aktörer lönemässigt. Behovet av audionomer ligger nationellt på ca 1000 och antalet utbildningsplatser är i dagsläget 100. En utbildning på plats i Östergötland vore mer än önskvärt.

Det finns också indikationer på att vårdvalet skapar administrativa bördor, otydlig ansvarsfördelning och begränsar möjligheten att utveckla nya arbetssätt. Regelboken styr verksamheten på ett sätt som begränsar kreativa lösningar. Sammantaget riskerar detta att påverka både tillgänglighet, effektivitet och den långsiktiga kompetensförsörjningen. Den regiondrivna verksamheten hanterar i stor utsträckning mer komplexa ärenden samt även efterarbete från privata vårdgivare.

Mot bakgrund av de allvarliga bristerna i tillgänglighet, den ansträngda kompetensförsörjningen samt de otydligheter som framkommit kring ansvarsfördelning och styrning av verksamheten, är det rimligt att ifrågasätta om nuvarande vårdvalsmodell inom hörselvården är ändamålsenlig. Region Östergötland behöver säkerställa att styrningen av hörselvården utgår från patienternas behov, en jämlik vård och långsiktigt hållbara förutsättningar för den egna verksamheten.

Med anledning av detta vill jag ställa följande frågor till ansvarigt regionråd:

1. Vilka konkreta åtgärder avser styret att vidta, både på kort och lång sikt, för att korta köerna till hörselvården och uppnå vårdgarantin?
2. Hur avser styret säkerställa kompetensförsörjningen inom hörselvården, särskilt när det gäller konkurrenskraftiga villkor för audionomer?
3. Hur bedömer styret att vårdvalet inom hörselvården påverkar tillgänglighet, arbetsfördelning och den regiondrivna verksamhetens förutsättningar?

4. Är styret berett att se över vårdvalets utformning för att minska administration, tydliggöra ansvarsfördelning och skapa bättre förutsättningar för verksamhetsutveckling?

Annicki Oscarsson (KD) besvarar interpellationen med följande:

”Interpellanten ställer ett antal frågor kopplat till tillgängligheten inom hörselvården, kompetensförsörjningen av audionomer samt vårdvalets betydelse för verksamheten:

- Vilka konkreta åtgärder avser styret att vidta, både på kort och lång sikt, för att korta köerna till hörselvården och uppnå vårdgarantin?
- Hur avser styret säkerställa kompetensförsörjningen inom hörselvården, särskilt när det gäller konkurrenskraftiga villkor för audionomer?
- Hur bedömer styret att vårdvalet inom hörselvården påverkar tillgänglighet, arbetsfördelning och den regiondrivna verksamhetens förutsättningar?
- Är styret berett att se över vårdvalets utformning för att minska administration, tydliggöra ansvarsfördelning och skapa bättre förutsättningar för verksamhetsutveckling?

Hörseln har stor betydelse för människors möjlighet att kommunicera, delta i arbetslivet, i sociala sammanhang och leva ett självständigt liv. Ett tydligt samband råder också mellan obehandlad hörselnedsättning och kognitiv svikt. Därför är det av största vikt att Region Östergötland erbjuder en hörselvård som är tillgänglig, jämlik och av god kvalitet. Vi i Östgötasamverkan delar uppfattningen att de långa väntetiderna inom delar av hörselvården är en utmaning som behöver tas på allvar. Samtidigt är det viktigt att konstatera att den största orsaken till dagens köer är den nationella bristen på audionomer. Detta är en utmaning som påverkar hela landet och som kräver både kortsiktiga och långsiktiga insatser.

För att stärka tillgängligheten behöver hörselvården ges förutsättningar att rekrytera och behålla rätt kompetens. Minst lika viktigt är att säkerställa att audionomernas specialistkompetens används där den gör störst nytta. Genom att utveckla arbetsfördelningen mellan olika yrkesgrupper kan resurserna användas mer effektivt och fler patienter få hjälp snabbare. Regionen bidrar också till den långsiktiga kompetensförsörjningen genom att erbjuda verksamhetsförlagd utbildning för audiomestuderenter och genom att stödja insatser som ökar kännedomen om yrket. När det gäller tillgängligheten är det viktigt att se till hela hörselvårdens kapacitet. Vårdvalet innebär att flera aktörer kan bidra till att möta patienternas behov. Under senare tid har fler leverantörer etablerat sig inom vårdvalet, vilket stärker den samlade kapaciteten i länet. Flera av de privata leverantörerna rapporterar dessutom kortare väntetider än den regiondrivna verksamheten, vilket bidrar till att fler patienter kan få vård tidigare. Vår bedömning är att vårdvalet bidrar positivt till både tillgänglighet och arbetsfördelning. Den regiondrivna hörselvården har ansvar för såväl primär som fördjupad

PROTOKOLL
Regionfullmäktige
2026-06-17

hörselrehabilitering, medan vårdvalet skapar möjlighet för flera aktörer att ta hand om den primära hörselrehabiliteringen. Det ger bättre förutsättningar för regionens egen verksamhet att fokusera på patienter med mer komplexa behov och bidrar till ett effektivare nyttjande av hörselvårdens samlade resurser.

Interpellanten lyfter också frågor om administration, ansvarsfördelning och verksamhetsutveckling. Ansvarsfördelningen mellan den regiondrivna verksamheten och de privata leverantörerna regleras genom vårdvalets regelbok, som ses över årligen tillsammans med samtliga leverantörer. Vi ser ett värde i att löpande följa upp och utveckla vårdvalet, men bedömningen är att det idag inte finns något som tyder på att regelboken hindrar verksamhetsutveckling. Tvärtom kan samverkan mellan olika utförare bidra till erfarenhetsutbyte, innovation och utvecklade arbetssätt som stärker vården för patienterna. Sammanfattningsvis behöver väntetiderna inom hörselvården minska och tillgängligheten förbättras. För att nå dit krävs ett fortsatt fokus på kompetensförsörjning, effektiv användning av tillgängliga resurser och en väl fungerande samverkan mellan regionens egna verksamheter och de privata utförarna. Vi i Östgötasamverkan bedömer att vårdvalet är en viktig del av den samlade hörselvården i Östergötland och att det bidrar till att fler östgötar kan få den vård och rehabilitering de behöver.”

Inlägg

Lena Micko (S)

Annicki Oscarsson (KD)

Rina Blomberg (SD)

Fredrik Sjöstrand (M)

§101

Interpellation S- Konsekvenser av beslutet om Ostlänken

Dnr: RÖ 2026/6476

Regionfullmäktiges beslut

1. att interpellationen anses ställd och besvarad.

Sammanträdet

Regionfullmäktige medger Martin Tollén (S) ställa följande interpellation:

De senaste decennierna har antalet transporter av både resenärer och gods ökat kraftigt utan att järnvägsinfrastrukturen byggts ut i motsvarande grad. Nu pekar prognoserna på en ökad pendling när människor i högre grad väljer att bo där de vill leva och sedan pendla dit arbetena finns. Förbättrade pendlingsmöjligheter ökar östgötarnas tillgång till arbeten och ökar arbetsgivarnas möjlighet att hitta rätt kompetens; matchningen på arbetsmarknaden blir helt enkelt bättre.

Ökad handel och industriproduktion ökar också behovet av godstransporter till och från Östergötland. Men det ökar också behovet att gods som transporteras till eller från andra delar av Sverige att passera genom Östergötland. Trängseln på järnvägsspåren blir än mer omfattande när Fehmarn Bält-förbindelsen mellan Tyskland och Danmark är färdig omkring år 2030.

Av den anledning har den långsiktiga planeringen utgått från en förbättrad spårinfrastruktur. Den S-ledda regeringen fattade i sin nationella plan beslut om att bygga Ostlänken förbi Linköping, samt att den skulle få sin fortsättning i form av nya stambanor som knyter samman Östergötland med Öresundsregionen och Göteborg via Jönköping. I det arbete som bedrevs ingick också en flytt av Linköpings Resecentrum, inte bara för att möjliggöra ett framtida ökat resande utan för att Resecentrum redan idag är otillräckligt, bland annat gällande kapaciteten för den lokala och regionala busstrafiken.

Strax efter valet 2022 beslutade Tidö-regeringen att avbryta planeringen av nya stambanor och att det inte heller skulle planeras för en fortsatt spårutbyggnad förbi Linköpings centralstation. I den nu presenterade nationella planen stoppas flytten av Linköpings Resecentrum och Ostlänken avslutas i Torvinge, några kilometer före stationen vilket innebär att all trafik behöver få plats på stambanans nuvarande två spår in till Linköping, som även korsas av och delas med trafiken på Stångådalsbanan och Tjustbanan.

De förutsättningar i form av en förbättrad infrastruktur som Region Östergötlands och Östgötatrafikens planering utgått ifrån kommer nu att saknas.

Med anledning av detta vill jag ställa följande frågor till trafik- och samhällsplaneringsnämndens ordförande:

Kommer det vara möjligt att utöka trafiken med Östgötapendeln och Mälartågen så att den motsvarar framtida behov utan fler spår in till Linköpings Resecentrum?

PROTOKOLL
Regionfullmäktige
2026-06-17

Utifrån den ökande trängseln på Södra stambanan, kan nuvarande turtäthet bibehållas för Östgötapendeln, Mälartågen och trafiken på Stångådals- och Tjustbanorna då det bara kommer att finnas två spår norr om Linköpings Resecentrum?

Är det möjligt att med nuvarande placering av Resecentrum i Linköping få plats med den lokala och regionala busstrafik som krävs för att nå målen i det regionala trafikförsörjningsprogrammet? Om inte, vilka ytterligare åtgärder krävs?

Jan Owe-Larsson (M) besvarar interpellationen med följande:

Utifrån regeringens besked om Ostlänken ställer interpellanten frågor om hur beslutet påverkar trafiken:

- *Kommer det vara möjligt att utöka trafiken med Östgötapendeln och Mälartågen så att den motsvarar framtida behov utan fler spår in till Linköpings Resecentrum?*
- *Utifrån den ökande trängseln på Södra stambanan, kan nuvarande turtäthet bibehållas för Östgötapendeln, Mälartågen och trafiken på Stångådals- och Tjustbanorna då det bara kommer att finnas två spår norr om Linköpings Resecentrum?*
- *Är det möjligt att med nuvarande placering av Resecentrum i Linköping få plats med den lokala och regionala busstrafik som krävs för att nå målen i det regionala trafikförsörjningsprogrammet? Om inte, vilka ytterligare åtgärder krävs?*

De kapacitetsmässiga konsekvenserna av beslutet att Ostlänksprojektet avslutas vid Torvinge har i nuläget inte kunnat analyseras av vare sig Trafikverket, regionen eller kommunen. Utredningsansvaret ligger hos Trafikverket, men regionen har ändå valt att på egen hand göra en översiktlig analys då frågan har så stor strategisk betydelse för Östergötland. Uppdraget har just påbörjats och bedöms bli färdigt under tredje kvartalet i år. Förutsättningarna för framtida persontrafik i och genom Östergötland kommer även studeras närmare inom ramen för det inledda arbetet med uppdateringen av strategin för den regionala tågtrafiken.

I avvaktan på utredningen är den preliminära bedömningen att det framstår som osannolikt att kapaciteten kommer bli tillräcklig i förhållande till den ökade efterfrågan på trafikering som förutses i högttrafik/rusningstid. Det framstår som ännu mer osannolikt att kapaciteten blir tillräcklig för att möjliggöra den utökade trafikering som planerats i regionens tågstrategiska målbild för år 2040. I det här skedet förefaller de största kapacitetsproblemen hänga samman med kapaciteten inne på stationen. Utbyggnaden av Ostlänken till Torvinge ger i och för sig en utökad kapacitet på sträckan mellan Linköping och Norrköping i jämförelse med dagens situation, men den bedöms i nuläget inte vara tillräcklig för att hantera tänkt trafikering. Även om kapaciteten ökar så kvarstår problem i ett robusthetsperspektiv på den redan idag högt belastade sträckan, vilket riskerar att leda till att störningar fortplantar sig i systemet.

PROTOKOLL
Regionfullmäktige
2026-06-17

Beslutet innebär att det saknas medel för ombyggnad av befintlig station. I arbetet med Ostlänken har inriktningen för trafikeringen av Linköpings C varit att åstadkomma sex plattformsspår. En grundläggande kravspecifikation för dessa är att plattformarna behöver vara minst cirka 450, respektive 350 meter för att kunna hantera framtida tåglängder för fjärrtåg och regionaltåg. På dagens station finns endast fem plattformsspår. Av dessa uppfyller inget kravet på 400 m längd. Spår 1, 2 och 3 har cirka 350 m långa plattformar, medan spår 4 och 5 endast har cirka 150 m långa plattformar. Dagens utformning av stationen kommer inte ha tillräcklig kapacitet för att göra det möjligt att vända tåg som är tänkta att utgå från Linköping. Bristen på spår- och plattformskapacitet på befintlig station gör att kapaciteten för att hantera en utökad trafikering begränsas ytterligare om inte medel för en ombyggnad skjuts till.

I vilken grad dagens trafikutbud påverkas av beslutet är också oklart i nuläget. Det hänger framför allt samman med vilken tågtrafik som operatörerna kommer vilja köra. Normalt brukar Trafikverket prioritera fjärrtågstrafiken högre än den mer regionala trafiken. Det är rimligt att anta att konsekvenserna i första hand kan påverka Mälartågen och trafikeringen på Stångådalsbanan och Tjustbanan, men negativ påverkan på Östgötapendeln kan i nuläget inte uteslutas, vilket vore allvarligt. Det är troligt att Stångådals- och Tjustbanorna kommer påverkas prioriteringsmässigt. De skulle med dagens upplägg kunna bli helt utan trafik vid högtrafik eftersom tågen påverkar kapaciteten inne på stationen i mycket hög grad när de ska passera övriga spår. En annan följd kan vara att slutpunkten för Mälartåget Linköping-Sala-Uppsala: "UVEN" kommer behöva flyttas till Norrköping för att inte Östgötapendeln turutbud ska behöva minska.

Resandet med buss i Linköping har ökat kraftigt under 2000-talet, vilket är mycket positivt. Bussterminalen vid Linköpings C byggdes för ett mindre resande. Anläggningens kapacitet är därför redan idag mycket ansträngd. Även framkomligheten i anslutning till anläggningen är ansträngd, inte minst till följd av den höga trafikbelastningen på Järnvägsgatan. Detta försvårar trafikeringen redan idag. Dagens anläggning bedöms därför inte kunna hantera målen i det regionala trafikförsörjningsprogrammet. För att klara framtidens kapacitetsbehov vid nuvarande stationsläge krävs ytterligare hållplatskapacitet i nära anslutning till tågplattformarna. Detta kräver, mot bakgrund av den begränsade markytan, sannolikt relativt omfattande förändringar av trafikering och ombyggnationer av anläggningen. Det kommer sannolikt även krävas relativt omfattande åtgärder på närliggande gatunät för att förbättra kollektivtrafikens framkomlighet vid stationen.

Inlägg

Martin Tollén (S)

Jan Owe-Larsson (M)

Jörgen Ring (SD)

Christopher Jarnvall (SD)

§102

Interpellation S- Varför bryr ni er inte om personalens sjukskrivningar?

Dnr: RÖ 2026/6478

Regionfullmäktiges beslut

1. att interpellationen anses ställd och besvarad.

Sammanträdet

Regionfullmäktige medger Niklas Nåbo (S) ställa följande interpellation.

"Under 2024 genomförde Region Östergötland ett omfattande omställningsarbete. 660 medarbetare varslades om uppsägning inom i stort sett hela verksamheten. När personalstyrkan minskat vidtog en process där många i personalen fick byta arbetsplats för att tillse så att RÖ har den kompetens vi behöver på varje enhet.

Många av våra medarbetare hamnade i nya roller och i nya sammanhang och på flera av våra enheter förändrades arbetsgemenskapen då gamla kollegor försvann eller nya kom in. Samtidigt var förväntningarna att produktionen skulle vidmakthållas och helst öka. Att denna process påfrestat våra medarbetare är lätt att förstå.

Ändå har det nuvarande styret med Moderaterna i spetsen inte velat arbeta aktivt med att minska sjukskrivningarna hos personalen. Det har saknats intresse av att ta reda på effekterna av omställningen och hur den påverkat personalen. Man har skylt på att vi fått ett nytt lönesystem som blockerat möjligheten att lyfta ut mer detaljerad statistik om enskilda arbetsplatser, men det stämmer inte.

Övergången till ett nytt lönesystem har varit förhållandevis smidig och uppgifterna om personalens sjukskrivningar på varje respektive enhet har funnits i systemet, det har bara krävts lite mer arbete för att få fram dessa. Ändå har bara en person tillsatts för att arbeta med systemet och trots återkommande frågor från flera inom RS beredning för personalfrågor har ingen förändring skett. Det enda vi fått veta är att Region Östergötland fortsatt ligger kvar på en för Sveriges regioner hög nivå av sjukskrivningar.

Med anledning av detta vill jag ställa följande frågor till ansvarigt regionråd:

- Varför arbetar ni inte aktivt med att sänka de höga sjukskrivningstalen?

Marie Morell (M) besvarar interpellationen med följande:

"Interpellanten ställer en fråga om sjukfrånvaron bland Region Östergötlands medarbetare. Frågan besvaras nedan.

Varför arbetar ni inte aktivt med att sänka de höga sjukskrivningstalen?

PROTOKOLL
Regionfullmäktige
2026-06-17

För Östgötasamverkan är det självklart att en god arbetsmiljö, ett starkt rehabiliteringsarbete och ett hållbart arbetsliv är avgörande både för medarbetarna och för vårdens kvalitet. Den som följer regionens arbete på området kan också konstatera att betydande resurser och insatser läggs på just dessa frågor.

Hög sjukfrånvaro innebär konsekvenser både för den enskilda medarbetaren och för verksamheternas möjligheter att bedriva vård med hög kvalitet och god tillgänglighet. Därför är arbetet med att förebygga ohälsa och skapa förutsättningar för ett hållbart arbetsliv en prioriterad del av regionens arbetsgivaransvar.

Samtidigt behöver diskussionen utgå från fakta. Sjukfrånvaron i Region Östergötland ökade kraftigt under pandemiåren och låg kvar på höga nivåer även därefter. Sedan 2022 har utvecklingen vänt. Sjukfrånvaron har minskat från 7,8 procent år 2022 till 7,2 procent år 2023 och vidare till 7,0 procent år 2024. De första månaderna 2026 visar dessutom en fortsatt nedgång. Utvecklingen går alltså åt rätt håll, även om nivåerna fortfarande är för höga.

Interpellanten beskriver omställningen under 2024 som en möjlig förklaring till sjukfrånvaron. Omställningen var nödvändig. Region Östergötland stod inför betydande ekonomiska utmaningar efter flera år av hög inflation, kraftigt ökade pensionskostnader och ett ansträngt ekonomiskt läge i hela sektorn. Att ta ansvar för regionens ekonomi var en förutsättning för att långsiktigt kunna värna både vården och medarbetarna. Alternativet hade varit att skjuta problemen framför sig och lämna över en ännu svårare situation till verksamheterna.

Det är också viktigt att konstatera att de höga sjukfrånvarotal som regionen brottas med inte uppstod i samband med omställningen. Sjukfrånvaron hade ökat under lång tid och låg på en hög nivå redan innan nuvarande styre tillträdde. Frågan är därför större än en enskild omställning och kräver ett långsiktigt och systematiskt arbete.

Påståendet att styret inte arbetar aktivt med att minska sjukfrånvaron inte. Under 2025 och 2026 har regionen genomfört ett omfattande utvecklingsarbete för att stärka stödet till chefer i frågor som rör sjukfrånvaro, arbetsanpassning och rehabilitering. Syftet är att tidigare fånga upp signaler om ohälsa, stärka rehabiliteringsarbetet och skapa bättre förutsättningar för ett hållbart arbetsliv. Den verksamhetsnära HR-funktionen har fått ett tydligare ansvar genom hela processen och specialiststöd inom rehabilitering används i mer komplexa ärenden. Därutöver genomförs utbildningsinsatser för både chefer och HR-personal.

När det gäller statistikuppföljningen har införandet av ett nytt lönesystem krävt omfattande anpassningar för att säkerställa att uppgifterna är korrekta och jämförbara över tid.

Ambitionen har varit att förbättra kvaliteten i uppföljningen, inte att begränsa den. En korrekt och jämförbar statistik är en förutsättning för att kunna fatta rätt beslut och följa utvecklingen på ett ansvarsfullt sätt.”

Så sammanfattningsvis, vi arbetar aktivt med att minska sjukfrånvaron genom tidiga insatser vid ohälsa, förstärkt rehabiliteringsarbete, bättre stöd till chefer och en mer strukturerad uppföljning. Arbetet behöver vara långsiktigt och uthålligt, men utvecklingen de

PROTOKOLL
Regionfullmäktige
2026-06-17

senaste åren visar att sjukfrånvaron minskar. Vår uppgift är att fortsätta det arbetet tills fler medarbetare kan vara friska, utvecklas i sitt arbete och stanna kvar i Region Östergötland.

Inlägg

Niklas Nåbo (S)

Marie Morell (M)

§103

Interpellation C- Angående kollektivtrafik till anstalten Skenäs på Vikbolandet

Dnr: RÖ 2026/6521

Regionfullmäktiges beslut

1. att interpellationen anses ställd och besvarad.

Sammanträdet

Regionfullmäktige medger Kerstin Sjöberg (C) ställa följande interpellation:

"Vikbolandets största arbetsplats Kriminalvårdsanstalten Skenäs, har gjort stora ombyggnationer och står inför att klassas upp från en öppen anstalt klass 3, till att bli en klass 2-anstalt (sluten). Planeringen innebär förändringar för att utöka till att även vårda barn/ungdomar vilket kommer att öka personalbehovet.

Det jobbar idag ca 300 medarbetare på anstalten. Linjelagd kollektivtrafik saknas vilket innebär en stor trafikpåverkan främst på väg 209 som redan tidigare är mycket olycksdrabbad, det stora flertalet anställda bilpendlar från Norrköping. Vissa tider kan Närtrafik nyttjas men den möjliggör inte arbetsresor. En kompletterande sträckning mellan Östra Husby och Skenäs av linje 440 skulle kunna vara en lösning, exempelvis låta den ena av de dubbla bussarna i morgontrafiken göra en förlängd sträckning Ö Husby-Skenäs-Ö Husby. Att möjliggöra kollektivt resande skulle både underlätta rekrytering av arbetskraft och även minska biltrafiken på den olycksdrabbade väg 209.

Mot bakgrund av detta vill jag fråga ansvarigt regionråd:

- Avser ansvarigt regionråd att initiera dialog med Östgötatrafiken och Kriminalvården för att möjliggöra arbetsresor med kollektivtrafik till Vikbolandets största arbetsplats?"

Annette Olsson (M) besvarar interpellationen med följande:

"Interpellanten ställer en fråga om kollektivtrafik till anstalten Skenäs på Vikbolandet.
Avser ansvarigt regionråd att initiera dialog med Östgötatrafiken och Kriminalvården för att möjliggöra arbetsresor med kollektivtrafik till Vikbolandets största arbetsplats?
Dialog har skett mellan Östgötatrafiken och Skenäs-anstalten/Kriminalvården. Under senhösten 2024 blev Östgötatrafiken kontaktad av Kriminalvården angående kollektivtrafikförsörjning till och från Skenäs-anstalten. Anledningen var dels att säkerhetsklassningen kommer höjas från 3 (öppen anstalt) till 2 (sluten anstalt), dels

PROTOKOLL
Regionfullmäktige
2026-06-17

kommande utökning av ungdomsavdelningar vilket på sikt kommer innebära att personalstyrkan behöver utökas.

Under sen höst och vinter 24/25 genomfördes dialog kring ett eventuellt trafikupplägg samt inspektion och provkörning av infrastrukturen, mellan Östra Husby och Skenäs-anstalten längs väg 891 samt den anslutningsväg mellan anstalten och väg 891 som är enskild väg. Den samlade bedömningen efter provkörningen samt efter intern dialog mellan trafikplanerare och infrastrukturstateg på Östgötatrafiken var att väg 891 hade låg standard men skulle kunna vara trafikerbar med normalbuss. Däremot ansågs den enskilda vägen mellan väg 891 och fram till entrén vid anstalten, en väg på ca 800 meter, hålla för låg standard för att kunna möjliggöra linjelagd kollektivtrafik. Detta främst på grund av att bredden är 4 meter dvs ca 2 meter smalare än det minimikrav som ställs för kollektivtrafikens framkomlighet vid nyetablering. Ytterligare en förutsättning som saknas är vändmöjlighet. Med denna bakgrund bedömde Östgötatrafiken att det, utifrån den infrastruktur som fanns på plats, inte var motiverat att bedriva linjelagd kollektivtrafik fram till anstalten. Detta besked lämnades till Kriminalvården i februari 2025.

Bedömningen är att så länge förutsättningarna i den aktuella infrastrukturen kvarstår finns det inte möjlighet att bedriva linjelagd kollektivtrafik fram till Skenäs-anstalten.”

Inlägg

Kerstin Sjöberg (C)

Annette Olsson (M)

Birgitta Gunnarsson (C)

§104

Interpellation C- Vad hände med allmänläkares utbildningsdagar?

Dnr: RÖ 2026/6550

Regionfullmäktiges beslut

1. att interpellationen anses ställd och besvarad.

Sammanträdet

Regionfullmäktige medger att Julie Tran(C) får ställa följande interpellation:

År 2022 togs ett beslut i regionfullmäktige om att ge regionstyrelsen följande uppdrag i treårsbudget 2023–2025:

Initiera en pilot, för eventuellt kommande breddning, av ett generellt anställningserbjudande för nya färdiga allmänspecialister bestående av en patientlista om 1100 patienter samt preciserad utvecklingstid varje arbetsvecka och möjlighet till visst antal utbildningsdagar varje år.

Sedan dess har specifikt implementeringen av uppdraget om "preciserad utvecklingstid varje arbetsvecka och möjlighet till visst antal utbildningsdagar varje år" uteblivit. Efter flertal frågor och begäran om besked kom det till årsredovisningen för 2025 följande beskrivning:

"Uppdraget att ta fram en riktlinje för utvecklingstid för allmänspecialister har utretts av Primärvårdscentrum, och bedömningen är att en sådan riktlinje inte är ändamålsenlig. Region Östergötland har etablerade strukturer för kompetensutveckling där behov och aktiviteter hanteras inom ramen för det årliga utvecklingssamtalet mellan chef och medarbetare, samt genom verksamheternas kompetensplanering. Utöver utbildning sker kompetensutveckling även i olika former av kollegialt lärande, handledning, erfarenhetsutbyte och verksamhets gemensamma utvecklingsinsatser. Mot denna bakgrund bedöms uppdraget vara genomfört genom utredning och prövning, utan att en särskild riktlinje införs."

Årsredovisningen för 2025 kom till fullmäktige i april 2026. Det innebär att det tog regionen över tre år att både ge besked om uppdraget och att besluta om att inte genomföra ett beslut taget i regionfullmäktige. Bedömningen är att riktlinjerna inte är "ändamålsenliga" och att det räcker med det årliga medarbetarsamtalet. Att reducera läkares möjlighet till fortbildning till en punkt i ett samtal ska inte likställas med det uppdrag som gavs till regionstyrelsen.

Avsaknaden av transparens gentemot medarbetare som väntat på genomförandet och utebliven politisk dialog kring hanteringen av frågan bidrar till lägre förtroende för politiken.

PROTOKOLL
Regionfullmäktige
2026-06-17

Allmänläkare är den specialitet som har minst antal fortbildningsdagar trots att de har det bredaste ansvaret. Att i det läget neka dem tydliga riktlinjer, samtidigt som man varslar och skär ner, är att aktivt montera ner regionens attraktionskraft som arbetsgivare.

Med anledning av ovanstående frågar jag ansvarigt regionråd:

- Hur motiverar styret (M, KD, L med stöd av SD) att man frångår ett beslut taget i regionfullmäktige, regionens högsta beslutande församling?
- Var finns den utredning och prövning som hänvisas till i årsredovisningen för 2025, och varför har den inte gjorts tillgänglig för regionens förtroendevalda eller medarbetare innan beslut att skrota riktlinjerna?
- Har styret haft dialog med facket eller läkarföreningen kring det uteblivna genomförandet?
- Vilka konkreta, mätbara åtgärder avser regionrådet att vidta för att säkra allmänspecialisters fortbildning när de utlovade riktlinjerna nu har dragits tillbaka?

Björn Asserhed (L) besvarar interpellationen med följande:

”Interpellanten ställer frågor om hanteringen av ett uppdrag i treårsbudget 2023–2025 som avsåg ett generellt anställningserbjudande för nya färdiga allmänspecialister, där bland annat preciserad utvecklingstid och möjlighet till utbildningsdagar ingick. Frågorna besvaras nedan.

Hur motiverar styret (M, KD, L med stöd av SD) att man frångår ett beslut taget i regionfullmäktige, regionens högsta beslutande församling?

Regionfullmäktiges uppdrag har inte lämnats utan hantering. Uppdraget har beretts genom ett verksamhetsnära underlag inom Primärvårdscentrum och därefter prövats inom den ordinarie tjänsteberedningen. Den del av uppdraget som avsåg en patientlista om 1 100 patienter för nyblivna allmänspecialister har omhändertagits inom det generella anställningserbjudandet. Den del som avsåg preciserad utvecklingstid och utbildningsdagar konkretiserades i ett förslag till riktlinje. Efter beredning och samlad prövning beslutade HR-direktören att inte gå vidare med förslaget, eftersom det inte bedömdes vara en ändamålsenlig regiongemensam modell.

Bedömningen handlar inte om att kompetensutveckling för allmänspecialister skulle vara oviktig. Tvärtom är kompetensutveckling avgörande för en god och säker vård. Däremot bedömdes en tidsnormerad modell för en enskild specialistgrupp riskera att skapa svåra gränsdragningar mellan professioner och specialiteter samt flytta fokus från verksamhetens och individens behov till uppföljning av avsatt tid.

Var finns den utredning och prövning som hänvisas till i årsredovisningen för 2025, och varför har den inte gjorts tillgänglig för regionens förtroendevalda eller medarbetare innan beslut att skrota riktlinjerna?

Det finns inte någon separat utredningsrapport eller något särskilt beslut som enbart avser ställningstagandet att inte införa riktlinjen. Inom Primärvårdscentrums ledningsgrupp togs det fram ett verksamhetsnära underlag och ett riktlinjeförslag inom ramen för

budgetuppdraget. Därefter har prövning skett inom den ordinarie tjänsteberedningen. Årsredovisningens formulering syftar på att uppdraget har hanterats och prövats, även om det inte ledde fram till att en regiongemensam riktlinje infördes.

Har styret haft dialog med facket eller läkarföreningen kring det uteblivna genomförandet?

Det aktuella riktlinjeförslaget infördes aldrig som regiongemensam riktlinje och har, utifrån tillgänglig information, inte samverkats som ett färdigt införandeförslag. Samtidigt pågår ett omfattande arbete kring allmänläkares arbetsmiljö, arbetsbelastning, handledning, kompetensutveckling och förutsättningar att stanna kvar i primärvården. Inom detta arbete förs dialog med Läkarföreningen.

Vilka konkreta, mätbara åtgärder avser regionrådet att vidta för att säkra allmänspecialisters fortbildning när de utlovade riktlinjerna nu har dragits tillbaka?

Region Östergötland arbetar långsiktigt för att stärka förutsättningarna för allmänspecialister och primärvårdens kompetensförsörjning.

För det första sker årlig uppföljning av målet om fast läkarkontakt och Socialstyrelsens riktvärde genom en beslutad beräkningsmodell. Under 2025 uppgick antalet listade patienter per läkare i regiondriven primärvård till 1174,5, vilket visar att arbetet med att minska belastningen och förbättra kontinuiteten fortsätter.

För det andra har antalet allmänspecialister ökat från 171 till 193 mellan 2022 och 2025.

Samtidigt fortsätter utbyggnaden av ST-läkare i allmänmedicin. Vid halvårsskiftet 2026 fanns 200 ST-läkare i allmänmedicin, och målet är att nå 265 vid utgången av 2028. Under perioden 2026–2028 prognostiseras 98 ST-läkare bli färdiga specialister.

För det tredje innehåller treårsbudget 2026–2028 en fortsatt förstärkning av primärvården. Budgeten innebär bland annat en ramhöjning om 30 miljoner kronor och tydliga mål om ökad andel patienter med fast läkarkontakt, förbättrad kontinuitet för patienter med kronisk sjukdom och en stärkt baskapacitet i vårdcentralernas kärnverksamhet.

Jag delar uppfattningen att fortbildning är viktig för allmänspecialister. Region Östergötlands bedömning är dock att kompetensutveckling bäst säkerställs genom verksamhetsnära planering, utvecklingssamtal, handledning, kollegialt lärande och kompetensförsörjningsinsatser, snarare än genom en centralt fastställd tidsnormerad modell.

Inlägg

Julie Tran (C)

Björn Asserhed (L)

§105

Avsägelse

Regionfullmäktiges beslut

1. att medge Gunnar Asserhed (L), Birgitta Larsson (S), Hildegard Jarskog (MP) och Suada Tolic (M) befrielse från uppdragen i fråga.
2. att begära omräkning hos Länsstyrelsen för Suada Tolic (M)

Avsägelse föreligger från:

1. Gunnar Asserhed (L) som
 - lekmannarevisor i Östsvenska Yrkeshögskolan
 - revisorssuppleant i Stiftelsen Östergötlands länsmuseum
2. Birgitta Larsson som
 - nämndeman i Förvaltningsrätten
3. Hildegard Jarskog som
 - nämndeman i Förvaltningsrätten
4. Suada Tolic (M) som
 - ledamot i Regionfullmäktige
 - ledamot Behovsstyrningsberedning 1

§106

Fyllnadsval

Regionfullmäktiges beslut

Regionfullmäktige beslutar att välja:

1. Revisor i Region Östergötland t o m 30 april 2027
Förslag: Jörgen Nord (L)
Fyllnadsval efter Gunnar Asserhed (L)
2. Lekmannarevisor i Östsvenska Yrkeshögskolan t o m ordinarie årsstämma 2027
Förslag: Jörgen Nord (L)
Fyllnadsval efter Gunnar Asserhed (L)
3. Revisorssuppleant i Stiftelsen Östergötlands länsmuseum t o m ordinarie årsstämma 2027
Förslag: Jörgen Nord (L)
Fyllnadsval efter Gunnar Asserhed (L)
4. Nämndeman i Förvaltningsrätten t o m 2027-12-31
Förslag: Niklas Ringman
Fyllnadsval efter Birgitta Larsson

§107

Meddelanden och handlingar för kännedom

Regionfullmäktiges beslut

Med anledning av att det var mandatperiodens sista ordinarie sammanträde för regionfullmäktige tackade presidiet ledningssekreterare och regionssekreterare för gott samarbete. Rebecca Hägg tackade ordförande för gott samarbete.

§108

Motion Ta fram en regional kompetensförsörjningsstrategi för psykologer

Dnr: RÖ 2026/7127

Regionfullmäktiges beslut

1. att överlämna motionen till regionstyrelsen för beredande av svar.

Beskrivning av ärendet

Jessika Eek (V) har lämnat in motion ” Ta fram en regional kompetensförsörjningsstrategi för psykologer”.

§109

Motion Stärk specialistutbildningen för psykologer i Region Östergötland

Dnr: RÖ 2026/7128

Regionfullmäktiges beslut

1. Att överlämna motionen till regionstyrelsen för beredande av svar.

Beskrivning av ärendet

Jessika Eek (V) har lämnat in motion ” Stärk specialistutbildningen för psykologer i Region Östergötland”.

§110

Motion Psykologkompetens på samtliga vårdcentraler i Region Östergötland

Dnr: RÖ 2026/7129

Regionfullmäktiges beslut

1. att överlämna motionen till regionstyrelsen för beredande av svar.

Beskrivning av ärendet

Jessika Eek har lämnat in motion "Psykologkompetens på samtliga vårdcentraler i Region Östergötland".

Elektroniska underskrifter

Det här dokumentet har skrivits under elektroniskt av en eller flera personer

Alla elektroniska underskrifter listas i signaturpanelen. De tio första underskrifterna listas även på den här sidan.

Detta dokument med sina elektroniska underskrifter gäller som självständig handling och uppfyller krav på avancerade elektroniska underskrifter enligt eIDAS.

Varje underskrift kan valideras med en PDF-läsare med stöd för signaturvalidering eller med Region Östergötlands underskriftstjänst. Andra valideringstjänster kan användas förutsatt att dessa uppfyller de tekniska kraven enligt internationella standarder.

Om dokumentet skrivs ut på papper, eller om dokumentet 'skrivs ut' till ett nytt PDF-dokument, följer de elektroniska underskrifterna inte med. Endast det elektroniskt underskrivna originaldokumentet går att validera.

Underskrift 1

Namn: Karolina Andersson
Identifieringsmetod: SITHS eID
Organisation: Region Östergötland
Befattning: Nämndsekreterare
Datum och tid: 2026-07-01 10:56:35 GMT+02:00
Transaktions-ID: a6dad7bc3694acb954311fae00919a4

Underskrift 2

Namn: Per Larsson
Identifieringsmetod: BankID
Datum och tid: 2026-07-01 11:00:48 GMT+02:00
Transaktions-ID: 12e7874ec05a4728bd455919e8057414

Underskrift 3

Namn: Nils Gustav Babbist
Identifieringsmetod: BankID
Datum och tid: 2026-07-02 11:56:30 GMT+02:00
Transaktions-ID: 64356b2e0b1a4c759453600be0e855fc

Underskrift 4

Namn: REBECKA HÄGG
Identifieringsmetod: BankID
Datum och tid: 2026-07-02 12:50:27 GMT+02:00
Transaktions-ID: 20ad8e95109049db8719e7cdb9bab60e